

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat 15 „
za trikrat 13 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettirvsta po 23 vin.
== Poslano: ==
enostolpna pettirvsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

70.000 ujetnikov. — Libava zauzeta. — Nova bitka.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
70.000 ujetnikov. — Posledice zmag so se prenesle na karpatsko fronto vzhodno od Lupkova. — Krosno osvojeno. — Rusko opirališče v Vzhodni Galiciji osvojeno.
Dunaj, 8. maja. (Uradno.) Nasledki bitke pri Tarnovu in Gorlicah prenesli so se sedaj tudi na karpatsko fronto vzhodno od Lupkova. Naše čete, ki so tudi tu prešle k napadu, so osvojile ponoči obmejni greben severno od iz zadnjih srditih bojov znanih krajev Telepocz, Cellő, Nagy-palany.
Med zimskimi meseci so Rusi z najtežjimi izgubami v večtedenskih bojih južno od mejnega grebena Karpatov prodrli in svojo fronto s tem, da so tvegali vse svoje razpoložljive rezerve na zgornjih delih dolin Ondawa, Laborcza in Czioroka potisnili dalje proti jugu. Kljub vsem naskokom in srditim napadom nam uzoškega prelaza niso mogli iztrgati. Severno in na obeh straneh prelaza so naše čete, ki so se tu več mesecev borile, stale kot skala trdno. Vse, kar so Rusi pridobili na prostoru, so izgubili sedaj v par dneh. Z velikimi izgubami, ki so v zvezi s tako hitrimi izgubami, je sovražnik zapustil kosček ogrske zemlje, ki si jo je s toliko težavo priboril.
V zahodni Galiciji se boji na celi fronti dalje uspešno razvijajo. Včeraj so naše čete osvojile Krosno. Kako velika je zmešnjava pri armadi Radko Dimitrijeva, ki se na celi fronti hitro umika, dokazujejo v boju pri kraju Brzostek ujeti ujetniki, ki so vojniki šestih ruskih divizij št. 5, 21, 31, 52, 63 in 81.
Deli iz Beskidov se umikajočih ruskih čet so bili na več krajih obkoljeni in ujeti. Skupno število ujetnikov od 2. maja dalje znaša sedaj 70.000. Zasedovanje sovražnika nadaljujemo.
V južnovzhodni Galiciji smo na višinah na obeh straneh doline Lomza odbili močne ruske napade. Neko rusko opirališče pri Zaleszczykih smo z naskokom vzeli.
Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Ogrska prosta Rusov. — Sovražnik se umika na 200 km dolgi fronti. — Uspeh naših čet pri Zaleszczykih.
Dunaj, 9. maja. Uradno se poroča: V zasledovanju iz njegovih višinskih postojank vrženega sovražnika so naše čete prekorale obmejni greben Karpatov. Ogrska je prosta Rusov.
Na galiških tleh traja bitka dalje. Na nad 200 km dolgi fronti — od Visle

do prelaza Užok — se sovražnik umika. Zvezne čete so med zmagovitimi ali boji prekorale približno črto prelaz Užok—Komanca — Krosno — Dembica — Szecucin.
V karpatskem odseku vzhodno od užoškega prelaza in na fronti v južnovzhodni Galiciji so se tudi razvili silnejši boji. Naše čete so osvojile več ruskih postojank. Močne sovražne sile so napadle naše čete na višinah severovzhodno od Otynije, boj je še v teku.
Močno utrjeno mestno utrdbo pri Zaleszczykih, katero je sovražnik v tedne dolgih obupnih bojih skušal držati, so naše čete z naskokom osvojile. Ruse zasledovale čez Dniester in jih 3500 ujele.
Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.
Libava v nemških rokah.
Berlin, 8. maja. Naše proti Libavi prodirajoče čete so zasedle to mesto. Pri tem smo ujeli 1000 Rusov ter zaplenili 12 topov in 4 strojne puške.
Zasledovanje poraženega sovražnika po Mackensenovi armadi in z njim v dotiki naši zavezniki, je, ako se ne vpoštevata nekaj uspešnih bojov z zadnjimi stražami, dosledno napredovalo. Naše prednje čete so na večer že prekorale Visloko pri Krosnem. Skupno delovanje vseh udeleženi armadnih delov pri prodiranju je odrezalo znatne ruske sile. S temi je skupno število od 2. maja na gališkem vojnem polju ujetih naraslo doslej na okoli 70.000.
Najvišje vojno vodstvo.

Velik plen v Libavi. — Železnica Vilna — Szawle zrušena.
Berolin, 9. maja. Veliki glavni stan: V Libavi smo zaplenili velike zaloge vojnega materiala. Pred močnimi silami vsakovrstnega orožja, katere je sovražnik zbral v Mitavi, so se naši proti temu mestu potisnjeni oddelki počasi umaknili.
Severovzhodno od Kovna smo potem, ko smo uničili en ruski bataljon, temeljito porušili železnico Vilna—Szawle. Ob Njemenu smo pri Srednih napadli ostanke štirih ruskih bataljonov, ki so skoro gotovo pripadali dne 6. in 7. maja pri Rossienie poraženih čet.
Nove ruske napade proti našim postojankam ob Pilici smo zavrnil z velikimi izgubami za sovražnika.

Umikanje Rusov v Galiciji.
V zasledovanju poraženega sovražnika so po bojih prekorale čete generala Mackensena Visloko med Besko (vzhodno od Rymanowe) in Frysztokom. Pred pritiskom vzhodno in severno od Tarnova bojujočih se čet se umika sovražnik proti Mielcu in čez Vislo.
Na omajani ruski karpatski fronti so vrgle druge nemške čete sovražnika iz njegovih postojank ob železnici Mezolabore—Sanok. Plen na topovih in ujetnikih se neprestano množi.
Najvišje vojno vodstvo.
× × ×
OBSTRELJEVANJE LIBAVE Z MORJA.
Berlin. Wolff poroča: Med prodiranjem naših čet 7. majnika proti Libavi so naše pomorske sile na Vzhodnem morju podpirale napad z obstreljevanjem z morja.
Namestni načelnik admiralnega štaba: pl. Behnke.

RUSKO URADNO POROČILO.
»M. N. N.« javljajo:
Petrograd, 7. maja. Veliki generalni štab poroča: Pri Libavi je bil 5. maja boj z nemškimi torpedovkami. Južno od Mitave in pri vasi Betigola (vzhodno od Rosijeni) je bila za nas ugodna praska. Na desnem bregu Orzice smo 4. maja zvečer odbili ljut nemški napad, ki ga je artiljerija pripravljala poldruho uro in smo povzročili sovražniku velike izgube. Vzhodno od železnice na Mlawo se nam je posrečilo vzeti pristavo Pomiani. Dne 5. maja je sovražnik šest ur neprestano delal brez-uspešne protinapade. Pred pristavo je 1000 njegovih mrtvih. Na levem bregu Visle je nastopil mir.
V Galiciji se je 5. t. m. nadaljeval boj med Vislo in Karpati z veliko trdovratnostjo. Podprt od silovitega topniškega ognja je sovražnik spravljal nove čete na desni breg Dunajca. Naše čete so vsled boljše težke artiljerije znatno trpele, pa tudi nasprotnik je pri napadu občutil silovit učinek naših pušk in šrapnelov. (S takimi frazami hočejo Rusi zakriti svoj poraz in umikanje. Op. ur.)
V smeri na Stryj smo imeli od 4. na 5. maj na izrastkih Makuwke nov uspeh in smo ujeli 2000 mož in 40 častnikov. Sovražnika smo v zmešnjavi potisnili precej nazaj. Ob gornjem teku Lomnice so dne 5. maja jutraj dosegli tudi nekaj uspehov.
Petrograd, 8. maja. Veliki generalni štab poroča: V okolici Mitave naše čete vedno bolj ozko oklepajo sovražnika. V smeri na Mlawo smo izrabili svoj sveži uspeh in smo 6. maja zasedli vasi Marzis-

ze in Grymki. Tamkaj smo odbili tri sovražne napade. Nemci so se zastoj trudili zopet vzeti pristavo Pomiani. Dne 6. maja je sovražnik poizkušal pri Koclavecu prestopiti Pilico, kar mu je naš ogenj zabranil.
V Galiciji se nadaljujejo boji med Vislo in Karpati in dobivajo značaj velike bitke. Poroča se, da je na to bojišče dospelo več nemških zborov. V smeri na Mezolaborec smo z bajonetom zavrili šest silovitih napadov. Število ranjenec iz okolice Makuwke raste. V dolini Lomnice smo si priborili bistven uspeh.

RUSKA POROČILA O VOJNEM POLOŽAJU.
Stockholm, 9. maja. Listi prinašajo iz Petrograda sledeče vesti o položaju: Nova poročila iz bojišč kažejo, da je vsled zadnjih dogodkov postal položaj za ruske čete zelo resen. Generalni štab in tudi vojaški sodelavci skušajo sicer v listih zmanjšati uspehe zaveznikov, pač pa morajo priznati, da so zavezniki pridobili veliko ozemlja, kakor tudi, da so prejšnje ruske karpatske postojanke, katere so opisovali kot zelo ugodne za Ruse, sedaj v sovražnikovih rokah. S priznanjem se poudarja, da nove akcije »na posameznih delih fronte« kažejo neko gotovo genialnost sovražnih vojskovodij; razen tega se opozarja tudi na nepričakovano močan sunek združenih armad. Pri Ravi je bil dne 29. aprila v razsežnosti 10 km frontalni napad na ruske postojanke, kamor je zavezniška artiljerija izstrelila nič manj kakor 18.000 izstrelkov. Ob Pilici je nemška artiljerija pripravila silovit napad, ki ga je nato izvršila pehota. Bilo je ponoči; sovražni polki so prodirali ob bučajočih zvokih vojaške godbe, katere pa so proglasili tisočeri »hura« klici naskakajočih in pa neprestano gromenje topov. Bil je grozoten nočni koncert. Ljuti boji so se razvili pri ferafin-Jednorozec in pri Šavleh. Ne da se prikrivati, da so sedaj Nemci in Avstrijci prilekli k napadu in brez ozira na žrtve silijo k odločitvi. Posebno važno je prodiranje na severu, na katero je treba posebno paziti.

VOJNI PLEN PO BITKI V ZAHODNI GALICIJI.
Budimpešta. Posebni poročevalci lista »Pesti Naplo« poroča: Dosedanji plen je neizmeren. Ob Visloki so vozove ruske armade, približno 30.000 voz, obstreljevali zavezniki. Nastala je strašna zmešnjava. Del ruskih voz je zavozil v reko, ostale vozove so vzeli zavezniki pri Dukli. Po kratkem a krvavem boju je jezdila naša konjenica naprej. Pri Dukli so zadeli zavezniki na šest velikanskih skladišč kruha. Radi pro-

LISTEK.
Iz zlate knjige naše armade.
(Odlikovanja v 17. in 97. pešpolku.)
Korporal Rudolf Rinaldo 17. pešpolka je ostal kljub temu, da je dobil v stegno sovražno kroglo, ki ga je težko ranila, v rojni črti. Vztrajal je v najhujšem ognju in ne meneč se za svojo rano je ocenjeval daljavo svojim tovarišem, da so zanesljivo zadevali. S svojo hrabro vztrajnostjo je izvrstno vplival na moštvo. (Srebrna hrabrostna svetinja II. razreda.)
Korporal Anton Pavlič 17. pešpolka je potem, ko sta padla kadet in četovodja, prevzel poveljstvo nad oddelkom, šel med živahnim ognjem pogumno nad sovražnika, z naskokom osvojil sovražne postojanke, vjel tri sovražnike in uničil mnogo sovražnikovega materiala. (Srebrna hrabrostna svetinja II. razreda.)
Titularni narednik Viljem Simončič 17. pešpolka je namesto ranjenega stotniškega poveljnika stopil na čelo 200 mož broječe skupine in jo neustrašeno vodil k naskoku proti močnejšemu sovražniku. Izborni je vodil ogenj in vzdrževal vzorno disciplino. Naredniku Simončiču

se je bilo v prvi vrsti zahvaliti, da se je sovražnik ukrotil in preprečilo njegovo nadaljno napredovanje. (Srebrna hrabrostna svetinja I. razreda.)
Infanterist Andrej Oblak 17. pešpolka, ki je bil dodeljen stotnji kot kuhar, je v vseh bojih med najhujšim ognjem nosil moštvo menažo z največjo neustrašenostjo. Njegovi hladnokrvnosti in službeni zvestobi je bilo zahvaliti, da so bili vojaki tudi v najtežavnih položajih vedno zadostno oskrbljeni s hrano. (Srebrna hrabrostna svetinja II. urareda.)
Bataljonski trobentač četovodja Edward Oblak 17. pešpolka je bil ponoči poslan na težavno poizvedovanje. Šlo je predvsem za to, da se dožene skrita postojanka strojnih pušk. Podčastnik se je z gozdnega roba splazil skozi dreved in se približal sovražniku na 25 korakov. Tu je poldruho uro opazoval sovražnika in se vrnil z dragocenimi poročili; tudi strojno-puškino postojanko je izsledil. Tudi preje se je vedno izkazal pot izredno neustrašen in zanesljiv obveščevalec. (Srebrna hrabrostna svetinja I. razreda.)
Rezervni infanterist Ivan Depoljo 97. pešpolka je tekom nekega boja v območju sovražnega ognja iskal na bojišču ranjence in rešil mnogim svojim težko ranjenim tovarišem življenje. Na obvezova-

lišču je bil najboljša opora zdravstveni službi. (Srebrna hrabrostna svetinja II. razreda.)
Korporal Dominik Petronio 97. pešpolka je z nevarnostjo lastnega življenja rešil smrti nekega ranjenega praporščaka in nekega ranjenega infanterista s tem, da ju je z veliko muko nesel iz ognjne črte in spravil na varno. (Srebrna hrabrostna svetinja I. razreda.)
Titularni narednik Gustav Helfer 97. pešpolka je bil pred sovražnikom hraber poveljnik svojega voda. Vztrajal je na nevarni postojanki, samo 50 korakov oddaljen od sovražnika, pogumno celih 20 ur. Kljub hudim izgubam se je umaknil šele potem, ko je dobil izrečno povelje za to, a šel s svojim moštvom takoj zopet k svoji v prvih vrstah se nahajajoči stotnji. Tako je dal zgled izrednega poguma. (Srebrna hrabrostna svetinja I. razreda.)
Poddesetnik Jožef Strauss 97. pešpolka je v nemalo svoje podložne k energičnemu sunku proti sovražniku ter je med hudim sovražnim ognjem prinesel važna povelja in naznanila. (Srebrna hrabrostna svetinja I. razreda.)
Poddesetnik Jurij Bratović 97. pešpolka je med boji, mnogokrat le 50 do 100 korakov oddaljen od sovražnika, svojim tovarišem nosil v kritja meso in kavo.

Po zaslugi njegove požrtvovalnosti je bila stotnja v bojni črti popolnoma redno preskrbljena s hrano. (Srebrna hrabrostna svetinja II. razreda.)
Titularni narednik Hugo Wessely 17. pešpolka je kot menažni podčastnik dajal zgled posebne hladnokrvnosti. Ko je prevozna kuhinja stala nekoč ob gozdnem robu, so težke sovražne granate začele udarjati v njeno bližino. Vse se je razbegnilo, le Wessely je ostal pri svoji prevozni kuhinji. Tekom neke poznejše bitke je v spremstvu enega kuharja skoraj vsak dan prinesel kosilo za polkovni štab v bojno postojanko ter moral za to napraviti ure dolgo pot. (Srebrna hrabrostna svetinja II. razreda.)
Rezervni kadet Grinčnik 17. pešpolka se je odlikoval v nekem boju kot posebno hraber poveljnik voda. Kljub veliki utrujenosti je vztrajal kot poveljnik in neprestano navduševal moštvo. Tekom nekega drugega boja je ponoči obiskal prisluškovalne straže in preiskal ozemlje v ospredju. Ob tej priliki ga je sovražna prisluškovalna straža obstrelila, a on je imel se toliko sile, da je sovražno stražo ustrelil. (Srebrna hrabrostna svetinja I. razreda.)

diranja naših čet je nastala med Rusi strašna zmešnjava. Radko Dimitrijevič je pobegnil s svojim generalnim štabom v ponedeljek z avtomobilom v Rzeszow, a vsa živila, zaloge skladišč, vojni brzajavni aparati, avtomobili, telefonski aparati in letala so postala plen zaveznikov. V hotelu Krakowie, kjer so stanovali Dimitrijevič in njegovi častniki, so našli važne spise. Na kolodvoru Jaslo smo zaplenili dva vlaka ruskega Rdečega križa in deset voz darov namenjenih ruskim vojakom. Blizu Jasla smo ujeli podgubernatorja okraja Jaslo, brata nekega poveljujočega ruskega generala v južnovzhodni Galiciji. Velik most čez Ropo ni bil poškodovan, drugi most čez Vислоko so nameravali ruski pionirji razstreliti, a so to preprečile naše čete. Rusom smo vzeli 2800 govedi. Zaplenili smo tudi glavno bolnišnico osme armade, ujeli smo vse zdravnike, strežnike, vzeli vse vozove, ranjence in veliko železniškega materiala na vseh kolodvorih. Neka visoka vojaška osebnost je izjavila, da naša zmaga v strateškem oziru zelo presega bitko pri Mazurih.

OPUSTOŠENE GORLICE.

Eperjes. Gorlice so strašno opustošene. Mesto je obstreljevalo sto topov. Cesar niso porušile granate, je uničil požar. Gimnazija, po čudovito lepi dvorani slavna hiša »Sokola«, prastari dom poljske šlahte, nova cerkev z Marijino sliko Jana Styke in večina zasebnih hiš je uničena ali težko poškodovana. Ista usoda je zadela mestno hišo. Stanoval je v njej lekarnar Lukasevič, ki je tu pred 60. leti prvič preizkušal svojo petrolejsko svetilko. Strašen boj pehote za tisočletne hraste v parku Lazeka Sokolski, ki jih je opeval slavni poljski pesnik Wincenty, je zapustil povsod svoje sledove. Zdaj je tu tiho, daleč od tam je še 8. t. m. divjal boj.

DELOVANJE GENERALA CONRADA PL. HÖTZENDORFA OB PRICETKU OFENZIVE.

Budimpešta, 7. maja. Vojni dopisnik »Az Esta« brzojavlja svojemu listu, da se je oni dan, ko se je pričela nova velika ofenziva, načelnik generalnega štaba general baron Conrad s svojim spremstvom vred v posebnem vlaku odpeljal na bojišče. Med vožnjo so načelnik in ostali častniki pridno študirali zemljevide. Na vsaki postaji so se vsi brzajavni in telefonski stroji na vlaku zvezali z aparati postaje, in vlak se ni premaknil, dokler ni generalni štab dobil zahtevanih informacij in izdal potrebnih ukazov. Vlak je bil, ko je stal na postajah, obenem zvezan z Dunajem, Berlinom in z glavnimi točkami operacijskega pozorišča.

Takoj po dohodu v Krakov se je generalni štab vsedel v avtomobile ter je pregledal celo napadalno črto ob Dunajcu in Biali.

Načelnik generalnega štaba je tako ob svojem dohodu kakor pred odhodom dolgo časa konferiral z generalom pl. Mackensenom.

OSVOJITEV TARNOVA.

(Izvirno poročilo »Nowe Reforme«.)

Po velikanskem ruskem porazu dne 2. maja je bilo očividno, da se bodo Rusi morali umakniti iz Tarnova. Dne 3. maja so začeli izpraznjevati mesto; to je trajalo tri dni. Ruske čete so se umikale proti vzhodu (Debica) in severu (Lisia Gora). Umikanje se je vršilo po vseh cestah in potih v hitrih pohodih z mrzlično naglico. Velikanska premoč našega topništva in velike sile naše pehote so že pri prvem naskoku na Tarnov omajale ter zmedle Ruse. Rusi so mislili, da so njihove utrdbe pri Tarnovu nepremagljive, a že prvi naš napad od južne strani jih je preprečil, da so izgubljeni. Že od začetka je bila premoč našega topništva toliko, da so bili Rusi že naprej obsojeni na poraz. Vsi griči so se kadili, zemlja se je tresla, ozračje je jecalo sredi strašnega grmenja topov. Topništvo je delovalo brez prestanka. Težki 42-cm topovi so povzročili ogromno opustošenje v okolici in v mestu na Strusinu in pri kolodvoru. V mestu so popokale šipe. Po gricah so veliki nasipi ruskih trupel, katera sedaj naši vojaki pokopavajo.

Dne 6. majnika so Rusi že zapustili Tarnov. V mestu so si vse uredili za stalno bivanje ter nakopičili velike zaloge živil, katere so sedaj vse zaplenile naše čete kot vojni plen.

Tarnovski meščani so kljub vznemirjenju skoraj vsi ostali v mestu ter opazovali strašno bitko. Dne 6. majnika so se množice vsule na ulice, mnogi so hiteli proti zahodu našim četam naproti. Po deveti uri so prišle prve predstraže; prihajali so tirolski strelci po cesti od Vojniča ter navdušeno pozdravljani korakali v mesto. Po ulicah je ljudstvo napravilo špalir ter pozdravljalo naše čete. Vse hiše so bile v narodnih in državnih zastavah. Čete so neprestano skozi mesto hitale za sovražnikom. Radost nepopisna. Ljudje so

jokali od veselja ter objemali in poljubovali vojake.

Vesti o velikem opustošenju v Tarnovu so pretirane. Mesto ima splošno popolnoma normalno zunanost; posebno značilno je, da je povsod velika snažnost. Največ je trpelo novo poslopje osebnega kolodvora; železniški tir na kolodvoru in na nekaterih krajih je uničen. Na Strusinu je poškodovan stolp nove cerkve misijonarjev-lazaristov. Vse šole in tovarne so nepoškodovane.

Zapuščena stanovanja so oropana. Prodajalne so odprte. Živil je zadosti in draginje v zadnjem času ni bilo, le sveč in petroleja je manjkalo. — Dne 6. majnika je prišel poveljnik krakovske trdnjave ter si ogledal Tarnov in bojišče v okolici. Ljudstvo ga je navdušeno pozdravljalo.

V okolici Tarnova so strašni sledovi topovskega ognja. Drevesa podrti, hiše požgane, zemlja razrita. Mostovi so požgani in podrti. Promet se vrši po zasilem vojaškem mostu.

ODPRAVA UJETNIKOV IN BOGATEGA PLENA IZ NOVEGA SANDECA.

Krakov, 8. maja. »Nowa Reforma« poroča iz Novega Sandeca: Nenavadni prizori se vsak dan nudijo mestnemu prebivalstvu. Neprenehoma korakajo skozi mesto kolone ruskih vojnih ujetnikov in na obrazih prebivalstva odseva veselo vznemirjenje nad veliko zmago. Novi Sandec je videl že veliko transportov ruskih ujetnikov, a kar se sedaj vidi, orjaško presega vse, kar je bilo prej. Med ujetniki so mladeniči 18 let in moške, ki so že prekorčili 50. leto. Vse vrste orožja so zastopane, kakor pehota, kavalerija, artiljerija, potem naravnost brezkončne vrste voz in na njih ranjeni ruski častniki in vojaki. Tudi število ujetih kozakov je zelo veliko. V ozadje se spravljajo ogromne množine vojnega plena. Vlaki z uplenjenimi strojnimi puškami so nepregledni.

DVE RUSKI LETALI SESTRELJENI.

Krakov, 8. maja. »Nowa Reforma« poroča iz Novega Sandeca: Nad mestom sta se prikazala dva ruska aeroplana, proti katerima so naše čete takoj otvorile živahen ogenj. En aeroplan je bil težko poškodovan ter je v okolici Siedleca treščil na tla. Drugi aeroplan je poizkušal uiti, a naši aviatiki so ga zasledovali in uspešno obstreljevali, tako da je tudi ta blizu Grybowa padel na tla.

POHVALA ŽELEZNIŠKIH ČET.

Dunaj, 8. maja. (Kor. ur.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: Njegova c. in kr. visokost, presvetli vrhovni poveljnik armad, feldmaršal nadvojvoda Friderik je 4. maja t. l. izdal sledeče povelje: Železniška četa je tekom vojne, ki traja zdaj že 9 mesecev, podala številne sijajne dokaze svoje sposobnosti. Pri gradnji popolnih železnic in mostov, pri obratu železnic vseh vrst, pri vodstvu oklopnih vlakov in njih strežbi, pri uspešnem razdiranju železnic, da, celo v strelskih jarkih kot bojna četa je ob vseh prilikah pokazala izredno visoko stopnjo npravnosti in reda, delavne vnetosti in vstrajnosti ter s tem dokazala, da se zaveda, kolikšna važnost pripada pri operacijah armade njenemu delovanju. Uspehi kakor zopetna zgradba cestovodov Hukliva, Kosar, Osolina in Opor na črti Munkacs—Stryj, viadukta nadvojvode Karola (čez Lubiznjo severno od Delatyna), potem predora pri Miechovu na Poljskem v samo nekaj tednih, to so v zgodovini vojnorožniškega gradništva edinstveni zgledi. Železniška četa je s tem pokazala, da, čeprav pripada najmlajšim vrstam čet, vendar zna zadoščati najtežjim zahtevam vojne. Zaupanje, ki se je nanjo stavilo, je popolnoma opravičilo. Čestitajoč železniški četi na njenem lepem, vzornem delovanju, izrekam vsem častnikom in vsemu moštvu za njih odlično obnašanje pred sovražnikom svoje popolno priznanje in zahvalo v imenu najvišje lužbe ter jim želim tudi zanaprej popolnega upeha.

To povelje je celokupni železniški četi takoj razglasiti. Častnike in vojake, ki so se posebno izkazali, je, ako se to ni že zgodilo, predlagati v najvišje odlikovanje.

DRUGO DEJANJE VOJNE DRAME SE PRIČENJA.

Vojni poročevalski stan, 8. maja zvečer: Število zaplenjenih topov znaša sedaj okoli 70.

Velikost in obseg zmage pa še ni zapopaden v dosedanjih številkah. Posledica te zmage je, da se mora vsa ruska karpatska armada umakniti. Kar se je dosedaj zgodilo, se lahko imenuje prvo dejanje te velike vojne drame. Drugo dejanje se sedaj pripravlja. Kaj bo prineslo drugo dejanje, je še skrivnost. Ena podrobnost novega dejanja je pa vsekako, da je med Užokom in Lupkovom pričela prodirati naša druga armada, kateri stoji nasproti 8. ruska armada.

DEMBICE IN ZALESZCZYKI V NAŠIH ROKAH.

»Pester Lloyd« poroča z dne 9. t. m.: Včeraj so naše čete zasedle Dembico, ki leži približno na pol poti iz Tarnova v Rzeszow ob železniški progi Krakov—Lvov. Z zavzetjem so naše čete prekorčile tudi spodnjo Wisloko. Zaleszczyki so naše čete včeraj z naskokom osvojile. S tem uspehom je prehod čez Dnjestro zagotovljen.

RUSI ZBRALI PRI SANOKU ZNATNE SILE.

Vojaški kritik graške »Tagespost« piše, da je pričakovati ruskih protinapadov iz smeri Sanok—Chyrow, kjer so Rusi po železnici dobili znatne sile. Celo podjetje stopa sedaj v akcijo, ki zahteva veliko previdnost, da se prepreči protinapad. Bodoče počasnejše napredovanje nas tedaj ne sme presenetiti.

BOJI V BUKOVINI.

Črnovice, 9. maja. Na bukovinski fronti se vrše artiljerijski boji. Na levem bregu Pruta se je avstrijski artiljeriji posrečilo zadati Rusom občutno škodo. Na besarabsko ozemlje udrinu avstrijskim četam se je posrečilo sovražnim četam, ki se nahajajo na nekem poraženem griču, zadati težke izgube. Pri Zaleszczykih je avstrijska artiljerija poleg municijske zaloge razstrelila tudi druge sovražne zavarovane objekte. Požari na bregu Dnjestra se jasno vidijo.

GALIŠKI DEŽELNI ODBOR SE VRAČA.

Dunaj, 9. maja. Z ozirom na to, da je zmagovito prodiranje naših čet opustilo velik del zahodne in srednje Galicije, se gališki deželni odbor vrne dne 16. t. m. iz Dunaja v Bialo.

VOJNI TISKOVNI URAD NA ZAHODNO-GALIŠKEM BOJIŠČU.

Dunaj, 9. maja. (Kor. ur.) Iz vojnega urada se poroča: Vojni tiskovni stan je odpotoval pod vodstvom poveljnika generalnega majorja viteza pl. Hoen na daljši izlet, da obišče bojišče v zahodni Galiciji.

DRUGA VELIKA BITKA.

Proti prelazu Lupkov se Rusi še silno drže, da bi preprečili nadaljne razbitje svoje karpatske fronte. Istemu namenu služijo tudi ljuti ruski napadi na Ostry in Zwinin, ki se bodo polagoma spojili z boji v jugovzhodni Galiciji in se tako razvili v drugo veliko bitko. Kombinirana južna armada pod Linsingenom in avstrijska armada pod Pflanzer-Baltinom sta odbili vse napade.

Popolnoma poražen del tretje ruske armade cenijo na najmanj štiri armadne zборе. Od teh jih je 30% ujetih, 20% mrtvih, komaj 50% jih je ušlo.

NOVA BITKA V VZHODNI GALICIJI.

Vojni poročevalec Kirchlechner poroča: Med tem ko se v zahodni Galiciji razvijajo odločilni boji v zmago zaveznikov, se je v vzhodni Galiciji vnela nova velika bitka. Rusko vzhodno krilo ljuto napada naše postojanke na višinah Ostry in Zwinin. Napadi so brezuspešni, Rusi imajo velike izgube.

BOJI NA RUSKO POLJSKEM.

Položaj na Poljskem je neizpromenjen. Boji vzhodno od Rossienice so odločeni. Ruski poraz je tu popoln. Nemci zasledujejo Ruse v jugovzhodni smeri proti Kovnu in Vilni.

K ZAVZETJU LIBAVE.

Libava je pristaniško mesto v ruski guberniji Kursko in ima 70.000 prebivalcev. Libava je močno utrjena, četudi je ruska mornariška uprava ne smatra več za glavno vojno pristanišče vzhodnega brodogoja. Je pa za rusko brodogojstvo velikega pomena, ker ima pet popraviljavnic za ladje. V zadnjem času so v Libavi sezidali tudi opirališče za zrakoplove.

NEMŠKO PRODIRANJE NA KURSKEM.

Dunaj, 9. maja. »Nowiny Wiedenskie« opozarjajo ob priliki Hindenburgove akcije v baltičkih provincih, da bo zavzetje pristanišč Windave in Rige omogočilo skupno delovanje nemškega brodogoja z armado na suhem, da se pripravi prodiranje proti Petrogradu. To bi na eni strani prisililo rusko vojni vodstvo da vpokliče mnogo čet iz Galicije in iz Poljske ali pa, da sklene mir.

Curih, 7. maja. »Corriere della Sera« javlja iz Petrograda, da se je nepričakovani nemški vojaški sunek v baltičkih provincih že popolnoma razvil. Nemška ofenziva ima namen, da pretrga zvezo ruske armade na črti Libava—Vilna, kar se je deloma že posrečilo. Eventualnemu sodelovanju nemške mornarice ne pripisujejo v

Petrogradu nobene (!) važnosti. (To so res »zadovoljni« ljudje!)

RUSKO DESNO KRILLO PRI SUWALKIJO OGRÖZENO.

Kodanj, 9. maja. Vojaški kritiki ruskih listov morajo priznati, da je položaj ruskega desnega krila pri Suwalkiju zelo opasen, posebno ker dosedaj vsi ruski obupni protinapadi niso mogli doseči nobene izpremembe.

Bitka na morju med Angleži in Nemci pri Bergenu.

Berolin, 10. maja. Wolff poroča: Pred tedni je več z Norveškega došlih oseb pripovedovalo, da se je ponoči od 7. na 8. aprila bila huda pomorska bitka med angleškimi in nemškimi ladjami pri Bergenu. Tudi z ladij so poročali, da so opazovali tisto noč vojna brodovja, čuli gromenje topov in videli žaromete. Šele zdaj se je dognalo, zakaj da je šlo takrat. V naše roke je namreč prišlo pismo z 11. aprila naslovljeno na ujetega poveljnika v Dardanelah uničenega angleškega podmorskega čolna A E 2. O tej priliki izvaja pismo: »Superb« potopljen, »War-now« se potaplja, ne da bi bila nemška mornarica kaj izgubila. V petek dne 9. aprila se je pripeljalo več težko poškodovanih križark. »Lion« je strašno poškodovan. Uradno poročilo o vsem molči, kar ni prav. Zanesljiva nevtralna poročila sporazumno izvajajo, da se je kmalu po tej bitki pripeljala cela vrsta težko in lahko poškodovanih angleških ladij v angleška pristanišča, da jih popravijo. Jasno je zdaj, zakaj da je tako goreče angleška admirali-teta tajila, da se je bila bitka na morju med nemškim in angleškim brodogojem. Resnično je pa bilo njeno poročilo, ki se je glasilo: Nemško brodogojstvo se te bitke ni udeležilo. Ker nevtralne ladje ne morejo priti v poštev, se je pač moral uneti boj med angleškimi brodogoji, ki se v temni noči niso med seboj spoznali.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Artiljerijski boji.

Berlin, 8. maja. Veliki glavni stan: Pred Zeebrügge so včeraj naše obrežne baterije potopile nekega sovražnega rusilca.

Na večjih delih fronte so se vršili običajni artiljerijski boji, ki so na posameznih točkah — tako pri Ypernu, severno od Arrasa, v Argonih in na višinah ob Maasi — postali silnejši. Do pehotnega napada je prišlo le v Vozezh. Tu so zvečer napadli Francozi naše postojanke pri Steinabrücku na obeh straneh doline Lecht po ure dolgem artiljerijskem pripravljanju. Vsi napadi so se izjalovili s težkimi izgubami za sovražnika.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Četrtek, 6. maja ob 3. uri popoldne. Severno od Yperna smo z izpadom iz Steenstraate z lahkoto odbili nemški napad. Južno od Yperna so Nemci pri Zwartelenu napadli strelske jarke, ki so si jih zadnji mesec osvojile angleške čete pri višini 60. V zelo ljutem napadu, pri katerem so rabili dušee pline, so vzeli te jarke, toda s protinapadom so jim zavezniki zopet vzeli en del jarkov. V gozdu Ailly smo na večer z napadom počasi prodirali. Vzeli smo drugi kos postojanke, kjer so se jutraj ustavili Nemci. Ponoči so Nemci napadli na vzhodnem hrbtu Silackerkopfa, čigar vrh smo zopet vzeli. Svoj celi ostali dobiček v smeri reke Fecht smo obdržali in utrdili.

Petek, 7. maja ob 3. uri popoldne. Včeraj na večer so Nemci napadli v Argonih pri La Bagatelle. Zavrtili smo jih docela. Na ostali fronti, posebnostno severno od Yperna v okolici Nauquoisa, so bili siloviti artiljerijski boji.

Petek, 7. maja zvečer. V noči od četrтка na petek je sovražnik napravil dva majhna napada, in sicer v Frise, zahodno od Perome, drugega pa v Champagni pri poljski utrdbi Beausejourja. Naš ogenj in bajonet je odbil napade. V petek dopoldne zelo slabo vreme, kar je oviralo vsako akcijo. Popoldne samo topniški boj, ki je zlasti na višinah Moze zelo silovit.

Angleško poročilo.

General French javlja: V noči od ponedeljka na torek je uravnala angleška armada svojo fronto vzhodno od Yperna in je zasedla boljše postojanke za svojo črto. Operacije so se izvršile brez boja. Nemci, katere smo prevarili z maskami v strelskih jarkih, so opazili šele v torek zvečer, da smo jarke zapustili. Takoj nato so javili, da so izvojevali veliko zmago. Ta zmaga je obstojala v resnici v tem, da so zasedli nekatere točke, kjer ni bilo boja.

(Pri tej »uravnavi« fronte so doživeli Angličani, kakor je poročalo naše vrhovno armadno vodstvo, izredno težke izgube. Op. ured. »Münch. N. N.«)

Dalje poroča general French: Splošen položaj je neizpremenjen. Boj se vrši pri višini 60 (pri Zillebeke), kjer se je sovražnik s pomočjo strupenih plinov ustalil. Slaboten napad vzhodno od Yperna, kjer so uporabljali strupene pline, smo lahko odbili. Naše topništvo je zadalo sovražniku težke izgube. Nemci so razstrelili pri Givenchiju mino; 4 možje so bili zastrupljeni s plini.

O bojih pri Ypernu.

(»Köln. Zeitung«, 6. maja 1915.)

»Times« prinaša o bojih pri Ypernu kratek uvodnik: »Nemci so se Ypernu še bolj približali. French poroča, da je vsled plinov povzročena izguba na ozemlju na levem krilu imela za posledico »uravnavo« angleške fronte. Ta uravnava se je dovršila v ponedeljek zvečer in naša nova črta poteka sedaj zapadno od Zonnebeke. Slaboten napad severovzhodno od Yperna, kateri je bil z lahkoto odbit, je edin imena vreden spopad v zadnjih 24 urah. To dejstvo dokazuje, da je treba čitati poročila nemškega generalnega štaba v sedanjem trenutku z nekoliko rezervo. Iz vzrokov mednarodne politike, ki jih spozna bralec, če bere naše brzojavke iz Rima, se trudi sedaj, da razširjajo poročila v vsestranskih uspehih. Mi vemo iz francoskih poročil, da sta bila dva nemška napada na britsko fronto v ponedeljek odbita. Nemško poročilo molči o obeh. Napadi so se vršili »severno od Yperna«; napadi, o katerih se pravi, da so bili uspešni, so se vršili »od severa in od vzhoda«, menda 24 ur pozneje. Kar so Nemci res pridobili na ozemlju, ni veliko; res pa je, da smo se za zasedene kraje »cele mesece hudo bojevali« in da je njihovo zasedenje Nemce približalo Ypernu. Vsak lajik je že davno spoznal, da je tisti naprej moleči kot pri Ypernu zelo nevaren in zato vesel vedeti, da je črta sedaj uspešno uravnana.«

Boji pri Ypernu.

Berlin, 9. maja. (K. u.) Iz velikega glavnega stana poročajo o bojih pri Ypernu: Izid bojev od 22. aprila do 4. maja je ta, da so zavezniki prejšnje postojanke severno, vzhodno in južno od Yperna v črti Steenstraate in Langemark do zahodno od Poelcapelle, jugovzhodno do Wallemolen in južno od Paschendaale — v dolgotni 25 km — morali umakniti do črte 700 m in jugovzhodno od Torpin — Frezenberg — Eksterneest do vzhodnega roba gozda pri Zillebeke, tako da je nova postojanka zaveznikov pred Ypernom široka le 13 km in globoka 5 km. Ta črta je še bolj izpostavljena nemški artiljeriji kot prejšnja.

Nemške izgube po francoskih poročilih.

Pariz, 9. maja. (K. u.) Agence Havas objavlja uradno poročilo, ki pravi: Iz političnih razlogov je nemški generalni štab zadnjih 14 dni obnovil ofenzivne operacije na zahodnem bojišču in doživel popolne poraze, njegove čete pa velike izgube. Skupno znašajo nemške izgube v bojih v Belgiji, na višinah ob Maasi v Woevru, in v Vogezih 35.000 mož. Francoske izgube so majhne.

Novi uspehi pri Ypernu.

Berlin, 9. maja. Veliki glavni stan: Pri nadaljevanju naših napadov na Ypern smo vrgli sovražnika iz močno utrjene postojanke med cestami Fortoin—Wielthe —Ypern, vzeli kraja Frezenberg in Verlorenhoek in s tem prišli v posest važnih višin, ki na vzhodu obkrožujejo okolico Yperna. Dosedaj smo ujeli 800 Angležev, med njimi 16 častnikov. Napadi zahodno od Lievena, severovzhodno od višine Loretto so se izjalovili s težkimi izgubami za sovražnika. Pri La Basse in Vitry vzhodno od Arrasa smo prisilili dve sovražni letali, da sta se spustili na tla. Delni francoski napad zahodno od Perthesa smo odbili z ročnimi granatami. V Argonih med rekama Maas in Mosel, kakor tudi v Vogezih je dan potekel brez posebnih dogodkov.

Najvišje vojno vodstvo.

Ypern pred padcem.

London. »Daily Chronicle« piše: Uli- »so so morebiti vojaški dogodki zadnjih tednov presenetli, ker je mesto napovedanega prodiranja zaveznikov izvedela o celi vrsti nemških pohodov; osobito z zmagi pri Ypernu, o skoku na Kurskem, o zmagi v zahodni Galiciji, o prenosni angleških črt pri Ypernu in o angleškem umikanju pred Lennebeckem. Pričakuje se zato, da se Ypern popusti in proti temu tudi ni nikakega vojaškega razloga, dasi bi padec Yperna zelo vplival na razpoloženje v Nemčiji in v nevtralnih državah. Občinstvo naj kljub temu miruje in naj ne graja, česar ne more razumeti.

Novi topovi v Dünkirchenu.

Genf, 9. maja. Poveljnik trdnjave Dünkirchen Budoux poziva prebival-

ce, naj nikar ne zapusti mesta, ker bodo v najkrajšem času pričeli odgovarjati na nemški ogenj trdnjavski topovi tekega kalibra, kojih učinek ne bo izostal.

Zaplenjeno žito v Franciji.

Frankobrod ob Meni. Iz Pariza poročajo: Vlada je sklenila, da zapleni vse zaloge žita in tako prepreči vsako špekulacijo in podraženje žita.

× × ×

NEMŠKE OBREŽNE BATERIJE POTOPILE ANGLEŠKI TORPEDNI RUŠILEC.

Berlin. »Wolff« poroča: Dne 7. majnika je ogenj naših obrežnih baterij pred Zeebriggge potopil angleški rušilec »Maori«. Rušilec »Crosader«, ki je poizkušal priti na pomoč, je bil prisiljen, da se je umaknil in da je popustil svoje v morje izpuščenerešilne čolne. Naša vozila so rešila vso posadko »Maorija« in posadke čolnov »Crosader« in prepeljala rešence v Zeebriggge; skupaj 7 častnikov in 88 mož. Namestni načelnik admiralnega štaba: pl. Behnke.

„Lusitania“ potopljena.

Krog 1400 človeških žrtev.

Novo, strašno žrtev je zahtevala sedanja vojna, žrtev, ki je podobna oni, ki so jo zahtevale naravne sile ob prvi vožnji veleparnika »Titanic«. Kakor se uradno poroča, je 7. maja, nekoliko po 2. uri popoldne na višini Kinsale ob južni irski obali neki nemški podmorski čoln torpediral veliki potniški parnik »Lusitania« družbe Cunard, in ga potopil. Natančnega števila oseb, ki so se nahajale na ladji, se doslej še ne vé, kakor tudi ne natančnega števila rešenih. Različna poročila se vjemajo le v toliko, da je bilo na »Lusitanii« krog 2000 oseb (posadke in potnikov) in od teh je rešenih krog 600. Človeške žrtve bi torej znašale krog 1400 oseb.

V naslednjem podajemo dosedaj dospela uradna in časnikarska poročila:

Nemško poročilo o torpediranju parnika »Lusitania«.

Berlin, 8. maja. (Kor. urad.) Glasom Reuterjevega poročila je včeraj nemški podmorski čoln potopil parnik družbe Cunard »Lusitania«. Seveda je bila »Lusitania« kakor najnovejši angleški trgovinski parniki, opremljena s topovi. Razen tega je imela, kakor je tukaj znano, in sicer brez ugovaranja, med svojim tovarom precejšnjo količino streliva in vojnega orožja. Njeni lastniki so si torej bili v svesti, kakšni nevarnosti izpostavljajo njene popotnike; njih edine zadene vsa odgovornost za to, kar se je moralo zgoditi. Z nemške strani se je vse storilo, da se je opetovano in nujno svarilo. Cesarski veleposlanik v Washingtonu je še 1. maja z javnim naznanilom na te nevarnosti opozarjal. Angleški tisk je takrat svarilo zasramoval, opozarjajoč na zaščito, ki da jo angleško brodogradnja zagotavlja prekoatlantskemu prometu.

Angleško poročilo o potopitvi »Lusitanie«.

London, 8. maja. (Kor. urad. — Reuterjeva vest.) Časnikar Cowper iz Toronta, rešenec z »Lusitanie«, je v Queenstownu na vprašanje, kako se je parnik potopil, rekel: Ko se je parnik bližal Irski, se je strogo na vse strani opazovalo. Govoril sem ravno z nekim prijateljem, kar se je okrog dveh v daljavi 1000 jardov prikazal poveljniški mostič nekega podmorskega čolna. Takoj nato je bila že videti brazda belih pen nad izstreljenim torpedom. »Lusitania« je bila zadeta na prednjem delu. Začel se je glasen razpok. Kos razbite ladje so zleteli v zrak. Kmalu potem je zadel ladjo drug torpedo in ladja se je začela nagibati na stran krmila. Moštvo je začelo takoj spravljati popotnike v čolne. Vse se je vršilo v redu. Neka šestletna deklica me je prosila, da bi jo rešil. Spravil sem jo v čoln, bojim se pa, da so ji starši umrli. Sam sem stopil v zadnji čoln. Nekaj čolnov se vsled nagibanja ladje ni moglo spustiti na vodo ter so se morali, ko se je začel parnik pogrezati, odrezati. V drugem razredu je bilo mnogo ženskih; nadalje je bilo na krovu približno 40 otrok, starih pod eno leto. Čeprav se natančne številke ne dajo dognati, je že gotovo, da je bilo rešenih manj nego 600 oseb. Kakor se čuje, je utonil ameriški milijonar Vanderbilt. Rešenci pravijo, da so torpedi mnogo popotnikov ubili ali ranili. Na ladji je bilo 188 Američanov, 956 angleških državljanov in 109 oseb drugih narodnosti.

Tiskovni urad poroča, da se je vsega skupaj rešilo 658 oseb in da so spravili na kopno 45 mrtvih trupel. Na parniku je bilo 2160 oseb.

Neuradno se naznanja, da je v Queenstownu še 22 rešencev umrlo. Od častnikov so rešili samo kapitana Turnerja.

Po nadaljnji vesti tiskovnega urada so rešili le malo popotnikov prvega razreda. Misli se, da so bili pasajirji mnenja, da se ladja obdrži nad vodo, toda parnik se je v 15 do 20 minutah pogreznil. Naznanjen je dohod treh ribiških parnikov, ki pripeljejo

baje sto mrličev. Med popotniki drugega razreda so bili trije Nizozemci.

Vtis v Londonu in Ameriki.

London, 8. maja. V Londonu je torpediranje »Lusitanie« napravilo globok vtis. Tudi na borzi v Newyorku vlada veliko razburjenje. Vsi kurzi so padli. V Washingtonu je učinkovalo poročilo kakor bomba. V uradnih krogih si vneto prizadevajo, da bi dognali, če so med žrtvami tudi Američani.

Zadoščenje v Berlinu.

Berlin, 8. maja. Poročilo, da je bil veleparnik »Lusitania« torpediran, je tu vzbudilo tem večje zadoščenje, ker je dognano, da je bil angleški oceanski velikan naložen z orožjem in municijo.

»Lusitania« je bila oborožena kot pomožni križar.

Rotterdam, 8. maja. Potrjuje se, da je bila »Lusitania« oborožena kot pomožna križarka.

Kaj poroča družba Cunard.

Poročila družbe Cunard so doslej jako nepopolna. Ker so se rešenci prepeljali v razna pristanišča, se sedaj še ne vé natančnega števila rešenih. Toliko pa trdi družba, da se je parnik torpediral brez predidnega opozorila. Družba upa, da se je posrečilo večino potnikov rešiti.

Koliko oseb se je vozilo na »Lusitanii«. — Reševalno delo.

Rotterdam, 8. maja. Po hitri in srečni vožnji se je »Lusitania« bližala svojem cilju. Vozila je 293 potnikov prvega, 620 drugega, 361 tretjega razreda in posadko 665 oseb. Kmalu po 2. uri popoldne jo je torpediral nemški podmorski čoln, ki je prežal nanjo blizu južnirske obale. Nemški podmorski čoln si je izbral to mesto zato, da bi ponesrečenci lahko dobili hitro pomoč. Med prvimi, ki so hoteli na pomoč, je bil tudi neki grški parnik, ki se je nahajal v bližini. Z »Lusitanije« so takoj spustili v morje 20 rešilnih čolnov, ki so se hipoma napolnili z ljudmi. Parnik se je potopil ob 2. uri 33 minut, t. j. 20 minut potem, ko ga je zadel torpedo.

Odlčni Američani med potniki.

Rotterdam, 8. maja. Med potniki na »Lusitanii« je bil tudi Alfred Vanderbilt, dalje znani petrolejski bogataš Pearson, lastnik časnikov Hearst ter več drugih znanih Američanov.

»Lusitania« vozila 400 milijonov mark v zlatu.

Rotterdam, 8. maja. »Lusitania« je vozila razno blago v vrednosti 11 milijonov mark, razen tega pa 400 milijonov mark v zlatu, ki so bili iz Kanade poslani »Angleški banki« v Londonu. Kar se tiče vojnega blaga, ki ga je vozila »Lusitania«, zadene vsa škoda Anglijo, ker je morala blago plačati, predno je bilo spravljeno na parnik. Glede zlata so pa poučeni krogi mnenja, da navedena visoka svota pač ni prava, ker ni navada, da bi se toliko zlata izročalo enemu samemu parniku. Doslej so veliki ameriški bančni zavodi pošiljali s posameznimi parniki le po 4—5 milijonov zlata naenkrat. Proti tako ogromni svoti govori tudi okolnost, da tehta zlato v vrednosti 400 milijonov 160.000 kg. Pa bodi s to stvarjo kakorkoli: vsa škoda zadene edinole »Angleško banko«.

Izjava nemškega poslanika v Washingtonu.

Rotterdam, 8. maja. Nemško poslanstvo v Washingtonu je z ozirom na potopitev »Lusitanie« izjavilo, da poslanstva spričo svarila, s katerim je opozorilo Američane, ne zadene nobena krivda na tem, kar se je zgodilo. To svarilo ostane v veljavi, dokler traja vojna. Poslanik upa, da bo slučaj »Lusitanie« Američanom končno odprl oči, da bodo spoznali, kakšno nevarnost ima vojna tudi zanje.

»Lusitania« že na predzadnji vožnji zasledovana?

Rotterdam, 8. maja. Govori se, da so »Lusitania« že ob zadnji vožnji iz Amerike na Angleško zasledovali nemški podmorski čolni, a tedaj se ji je posrečilo uiti. To dejstvo je pa družba Cunard zamolčala, da bi ne oškodovala svojega potniškega prometa.

Lusitanijo napadla dva podmorska čolna.

Rotterdam, 9. maja. (Kor. ur.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« objavlja sledeče poročilo »Stara« iz Queenstowna: Popotniki pripovedujejo, da sta torpede izstrelila dva podmorska čolna. En torpedo je zadel v prostor, kjer so se nahajali stroji, drugi v prednji del ladje. Baje so se ob eksplozijah razvijali dušiljni plini in je zato omedlelo več popotnikov. Vsled eksplozije so hoteli popotniki na krov. Ker se je ladja hitro potapljala so takoj pustili deset čolnov. Več potnikov je poskočilo z rešilnimi pasovi v morje in so se tako vzdržali nad vodo. Med popotniki se je nahajal tudi znani bogatinec šampanjski kralj; Keesler in lastnik časopisov Hearst. Ladja je bila brez blaga vredna 3 milijone funtov šterlingov (1 funt šterlingov je 24:02 K).

Strašni prizori ob potopu Lusitanije.

London, 9. maja. (Kor. ur.) Reuter poroča po obvestilih rešencev z Lusitanije: Jasno, mirno, solčno popoldne je bilo, ko je bila ladja torpedirana. Večina popotnikov je po zajtrku stala na krovu, ko so nenadoma zagledali na morju belo črto, ki se je skozi modro vodo približevala ladji. Sledil je strašen pok, ladja se je pretresla in se je pričela obračati upajoč, da privozi na obrežje, a zadel jo je drugi torpedo. Ladja se je hitro nagnila na stran, potopila se je v 20. do 25. minutah po prvi eksploziji. Čolnov na levi strani ladje niso mogli izpustiti v morje, ker je parnik ležal na strani. Nekateri mornari so en hip videli podmorski čoln, ki je pa hitro izginil pod vodo in se ni več pokazal. Vsi rešenci pričajo, da so se potniki in mornari pri vkrčavanju v čolne obnašali izredno mirno. Ženske in otroke so pustili prve v čolne. Ko se je potopil parnik, je potegnil za seboj v vrtnec pet čolnov. Predno se je parnik potopil, jih je veliko poskakalo v vodo, a vrtnec jih je potegnil za seboj izvzemši tistih, ki so se oprijeli razbitih kosov ladje. V Queenstownu si videl prizore, ki so morali trgati srce: žene so iskale svoje može, matere svoje otroke. Vtis je še povečalo, ker so izkrcali 126 mrličev, med njimi več žena in otrok. Neki mornar je pripovedoval, da je neki torpedo vdril v prostor, kjer so kurili kotle. Ko so izpuščali čolne v morje, so se zmedle vrvi več čolnov. 10 čolnov Lusitanije je rešilo približno 500 ljudi, neka ladja je rešila iz čolnov 160 ljudi. V najhujši sili je klicala Lusitanija na pomoč. Ne glede na vojno nevarnost je bila »Lusitania« zavarovana za 890.000 funtov šterlingov (21.377.800 kron).

Rešilna dela ob potopu »Lusitanije«.

London, 9. maja. (Kor. ur.) Poroča se, da je poleg 20 čolnov »Lusitanije« prihitelo še 16 drugih čolnov v najkrajšem času na kraj nesreče. Med popotniki sta se nahajala tudi Vanderbilt in gledališki ravnatelj Charles Frohmann.

5400 zabojev municije na »Lusitanii«.

Berlin, 9. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča z zanesljive strani, da se je nahajalo na krovu »Lusitanije« 5400 zabojev streliva. »Lusitania« je vozila večino ma tihotapsko blago.

Ameriški predsednik Wilson globoko užaljen radi resnosti položaja povodom potopa »Lusitanije«.

Washington, 9. maja. (Kor. ur.) Prvo formalno izjavo bele hiše povodom potopa »Lusitanije« je podal sinoči tajnik predsednika Združenih držav, ki je izjavil: Predsednik Wilson je seveda globoko žalosten radi resnosti položaja. Zelo resno, a mirno premišljuje, kakšno pot naj nastopi. Ve, da žele državljani, naj postopa premišljeno in trdno.

Napadi na angleško admiraliteto zaradi napada na »Lusitanijo«.

London, 9. maja. (Kor. urad.) »Daily Mail« poroča iz Newyorka, da v Združenih državah grajajo lahkomišljenost angleške admiralitete, ker ni parnik spremljal kak torpedni rušilec.

London, 9. maja. (Kor. ur.) Mornariški sotrudnik »Timesa« sodi, da se mora vprašati, če je admiraliteta kaj ukrenila, da bi bila ščitila »Lusitanijo« glede na nemško grožnjo in z ozirom na to, ker je bila znana navzočnost podmorskih čolnov. Članek nadaljuje: Nevarnost po blokadi nemških podmorskih čolnov velikim brzoznim ladjam se je, kakor se zdi, podcenjevala. »Lusitania« je bila z 80 odstotkov zavarovana pri vladi.

V Liverpoolu oplenili nemške trgovine.

London, 10. maja. (Kor. ur.) Radi potopa »Lusitanije« razburjena množica v Liverpoolu je oplenila več nemških trgovin. Zaprla so 20 oseb. Množica je skušala rešiti aretirance. Policija je morala nastopiti s svojimi gumijevimi gorjačami.

»Lusitania« ni bila oborožena.

London, 10. maja. (Kor. urad.) Admiraliteta izjavlja: Poročila, da je bila »Lusitania« oborožena, niso resnična.

Uradno poročilo o številu potnikov »Lusitanije«.

Haag, 9. maja. (Kor. ur.) Angleško poslanstvo objavlja brzojavko angleškega zunanjega ministra, ki izvaja: V I. razredu se je vozilo 179 Angležev, 106 Američancev, 3 Grki, 1 Šved, 1 Mehikanec, 1 Švicar; v II. razredu 521 Angležev, 65 Amerikancev, 3 Rusi, 1 Belgijec, 3 Nizozemci, 5 Francozov, 1 Italijan, 2 osebi neznane narodnosti; v III. razredu 204 Angleži, 39 Irce, 13 Škotce, 59 Rusov, 17 Amerikancev, 21 Perzov, 3 Grki, 1 Finec, 4 Norvežani, 1 Mehikanec.

Angleška ne dovoli objaviti liste potnikov.

Dunaj, 10. maja. Družba »Cunard« se pod pritiskom vlade brani objaviti listo potnikov, da tako vpliva na razpoloženje nevtralecev proti Nemčiji.

Pol ure časa za rešitev.

Dunaj, 10. maja. Kakor poroča »Daily Mail«, je poveljnik nemškega podmorske-

ga čolna dovolil pol ure, da se spravijo potniki na varno. Več nego polovica potnikov se je rešila.

»Lusitania«

je bila ena največjih oceanskih ladij. Bila je dvojčica »Mauretanie«. V morje so jo spustili 1. 1906. Dolga je bila 259-5 m, 27 metrov široka in 18-3m globoka; v vodo je segala skoraj 11 m globoko. Prostora je imela 45.000 ton ter je odrinila toliko vode kakor dreadnought. Stroji (turbine) so proizvajali 70.000 konjskih sil ter je mogla »Lusitania« razvijati brzino 25 morskih milj na uro. Parnik je bil razkošno opremljen ter je bil podoben plavajoči palači. Na parniku je bilo prostora za 2500 potnikov in 800 mož posadke.

Verski „preporod“ na Francoskem.

Kmalo po izbruhu sedanje vojne se je zdelo, da bodo veliki svetovnozdgovinski dogodki globoko vplivali na francoski narod in znova vzbudili v njem verskega duha, ki ga je svobodomiselska vlada in javnost že desetletja ubijala in zatirala. Zlasti antiklerikalni hujšaki so na podlagi nekaterih dogodkov sklepali, da se je ljudstvo začelo prerajati k novemu verskemu življenju ter so zato nemudoma dvignili velik hrum in krik proti bojda novemu vstajajočemu »klerikalizmu«. Sedaj pa kat. pariški list »La Croix« svari pred precejšanjem verskega spreobrnjenja na Francoskem. Od verskega prebujenja v vojski si ni delati prevelikih upov, kajti kljub antiklerikalnemu vpitju verska preskrba v bolnišnicah, ki stoje pod antiklerikalnim bičem, še daleč ni taka, kakor bi bilo želeli. V taborih je danes versko življenje še na slabšem nego v mirni dobi v vojašnicah. Novinci, ki prihajajo iz antiklerikalnih krajev, ostanejo tuji verskemu življenju, dokler jim ne grozi neposredna smrtna nevarnost. Samo strah, ki ga povzroča dolgotrajna nevarnost, in pa stalno skupno življenje s krščanskimi tovariši jih more spreobrniti. Samo v uri nevarnosti se vzbudi v večini njih dremajoča vera k novemu življenju, a kali verskega spreobrnjenja more spraviti do razvoja in utrditve še-le delo duhovnikov in lajskih apostolov ter školijske in župne organizacije.

Po vsem tem torej nikakor ne more biti govora o resničnem verskem preporodu na Francoskem, zlasti tako dolgo ne, dokler se nanovo ne dvigne redovno življenje, ki ga je framsonska vlada popolnoma zatrla, in dokler se bo tako močno krčilo število duhovnikov, kakor se to godi sedaj, ko so duhovniki po postavi prisiljeni služiti z orožjem na fronti. Število svetnih in redovnih duhovnikov, ki so morali zapustiti svoje župnije, misijonske postaje in kolegije ter vstopiti v armado, se ceni že nad 30.000. Samo v škofiji Chartres je bilo do 6. marca letos poklicanih pod orožje 185 klerikov, med njimi 153 duhovnikov. O priliki nekega govora, ki ga je imel v francoskem semenišču v Rimu René Bazin, ki si je za zopetno probujanje katoliškega mladinskega gibanja na Francoskem pridobil velike zasluge, je navzoči kardinal Billot sicer izrazil svoje veselje nad probujanje katoliškega življenja na Francoskem, a dostavil je, da groze francoskim katoličanom dve nevarnosti: prvič prizadevanje, postaviti domovino nad Boga in njegove zapovedi, drugič pa prostozidarska postava, ki obvezuje duhovnike k vojni službi. Ta postava pomenja desorganizacijo cerkvenega življenja z vsemi njenost katoliškega časopisja na Francoskem, da vedno in vedno zopet dviga glas proti tej prostozidarski postavi, da se katoličani zavedo strašnih njenih posledic. In zares! Dokler se Francozi dajo na vrhovi voditi trumi prostozidarskih cerkvenih sovražnikov, se pač nikdar in nikoli ne more govoriti o preporodu verskega duha na Francoskem in se tega tudi za bodoče ne more pričakovati. Le če se porazijo sedanji oblastniki in njihovi prostozidarski pomagači, bi mogla katoliška Cerkev na Francoskem vstati k novemu cvetju in življenju. Morda bo vojaški poraz Francije v sedanji vojni povzročil notranjepolitični preobrat in s tem tudi verski preporod!

Z juga.

K MINISTRSKI KRIZI NA SRBSKEM.

Milan, 9. maja. »Secolo« poroča iz Bukarešta: V Nišu vlada veliko razburjenje radi vesti o ministrski krizi. Ta je nastala vsled zahtev Italije ob jadranski obali, ki nasprotuje narodnostnemu principu. Potovanje Pasića v Petrograd je s tem v zvezi.

PASIĆ IN SAWOW V PETROGRADU.

Berlin, 8. maja. Velik pomen za služi potovanje srbskega ministrskega predsednika Pasića v Petrograd, ker biva tam tudi bivši vrhovni poveljnik bolgarske armade Sawow v posebni misli.

BOLGARIJA.

(»Köln. Zeitung«, 6. maja 1915.)

Sofija, 4. maja. Od entente napovedane pismene ponudbe Bolgariji še vedno niso došle semkaj. Vesti o zasedenju srbske južne Makedonije po četah entente so neosnovane. Stališče bolgarske vlade je neizpremenjeno, pač pa so naše zmage v Galiciji moralno učinkovale. Francosko poslanstvo javlja, da so dobili Turki na polotoku Galipoli močna ojačenja in da hudo napadajo. Splošno je položaj zadovoljiv.

IZJAVA RADOSLAVOVA.

Iz Sofije se poroča 29. aprila: Posebnega poročevalca »Petit Parisien« je sprejel v avdienci ministrski predsednik Radoslavov. Radoslavov se je tako-le izrazil: »Do sedaj smo držali strogo nevtralnost, ki je odgovarjala bolgarskim interesom. Z zadnjo akcijo zaveznikov proti vzhodu je pa za Bolgare ustvarjen nov položaj. Bolgarija vidi možnost, da realizira svoje nacionalne ideale. Bolgarija bo svojo dolžnost izpolnila, da doseže svojo nacionalno politiko.«

ŽELEZNIŠKI DOGOVOR MED BOLGARIJO IN TURČIJO PREKINJEN.

Sofija. Za nedoločen čas je prekinjen železniški dogovor med Bolgarijo in Turčijo. Kot vzrok se navaja napad na polotok Galipoli.

Stopite okoli svojih prijateljev in znancev, nagovorite jih, naj vam dajo kronico za loterijo „Slovenske Straže“, zapišite si njihova imena, potem pa po poštni nakaznici takoj vsaj za 10 srečk skupno pošljite denar na pisarno „Slovenske Straže“ v Ljubljani, nakar dobite po pošti srečke, katere razdelite med one, ki so jih naročili. Tam pa, kjer prodajajo prodajalne in trafike srečke, jih ondi kupite! Zrebanje je že 31. maja!

Splošna slavka na Norveškem?

Kodanj, 9. maja. Na Norveškem proti splošna stavka. Deželna ograničitev, ki šteje 70.000 članov, je soglasno sklenila stopiti v splošno stavko, če zbornica 13. maja ne sprejme vladno predlogo o prisilnih razsodiščih.

Odpotovali so iz Rima nemški časnikarji in profesorji in mnogo družin.

× × ×

KONFERENCA.

»Pester Lloyd« poroča iz Rima dne 8. t. m.: Avstrijski poslanik baron Macchio je došel kmalu po deseti uri v zunanji urad in je imel kratek razgovor z zunanjim ministrom Sonninom. Pozneje sta prišla tajnik kneza Bülowa in francoski poslanik. Popoldne je Sonnino sprejel rumunskega poslanika Ghikoin od 5. do pol 6. je imel knez Bülow razgovor z njim. Za danes je zopet sklicana seja ministrskega sveta.

ITALIJANSKI POSLANIK PRI CESARJU.

Budimpešta, 8. maja. »Pester Lloyd« poroča: Z Dunaja brzojavljajo, da je cesar danes opoldne sprejel v Schönbrunn italijanskega poslanika vojvodo Avarna.

BÜLOW PRI KRALJU.

Berlin, 8. maja. »Lokalanzeiger« poroča iz Rima: Kneza Bülowa je včeraj sprejel laški kralj v enourni avdienci.

ITALIJANI SE IZKRCVAJO V VALONI.

Grški listi priobčujejo: Italijani so izkrcali zadnje dni 6000 mož v Valoni, kar je Albance še bolj vznevoljilo proti Italijanom, kakor so že vznevoljeni.

UPOR V TRIPOLISU.

Berlin, 9. maja. Iz Genfa se poroča, da so pri uporih v Tripolisu Italijani izgubili 16 težkih topov in 28 strojnih pušk, kakor tudi ves municijski park.

POŽAR V BENEŠKEM PRISTANIŠČU.

Turin. Iz Benetk se poroča: Velika skladišča znane špedicijske tvrdke Gondrana Fratelli ob postaji Santa Chiara so pričela včeraj (6. t. m.) popoldne goriti. Ker je izvoz prepovedan, so bile nakupičene velike množine žvepla, bombaža in kož; požar se je zato tako strašno razširil, da ga še dne 7. t. m. niso mogli zadušiti. 200 vojakov in veliko karabinierov je pomagalo izpraznjevati sosedna poslopja. Neko v bližini zasidrano jadrnico, na kateri se je unelo več vreč žvepla radi vročine, so morali potopiti. Škoda je ogromna.

Vojaške zadeve.

— **Odlikovanja.** Red železne krone 3. vrste je dobil generalmajor Oton Sertič. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 47. pp. Maks Perini, pri 7. letalski stotnji. Duhovski zaslužni križec 2. vrste na belo-rdečem traku je dobil vojaški kurat Ernest Terstenjak, vojna bolnica šv. 8/14. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: stotnik 87. pp. Karel Reuß, nadporočnik 87. pp. Anton Burgar, poročnik 87. pp. Oskar Münz, stotnik 7. pp. Franc Forster in nadporočnik 97. pp. Arnold Enzmann. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: četovodja Irovec Franc, pri 27. pp., narednik Sterle Anton, četovodje Laginja Franc, Pozman Andrej in Skočir Anton, desetniki Arčon Ciril, Jurjovič Matej, Radetič Josip in Žunja Angelik, poddesetnika Maurič Mirko in Pipan Leopold in infanterista Hammerschmidt Albin in Lavrenčič Karel, vseh dvanajst pri 97. pp.; nadlovce 7. lov. bat. Mohorčič Avgust. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: Praporščak Kvasnička Franc, kadet Fleißner Josip, narednik Golob Martin, računski podčastnik Kreml Josip, četovodje Lesjak Avgust, Leskovšek Jakob, Prelog Ivan, desetniki Krainec Karel, Kruc Ignacij, Kovač Franc in Zemljčič Josip, poddesetniki Knez Franc, Hloubec Ivan, Jošt Karel, Koštomaj Franc, Pelc Franc, Satler Franc, škodnik Josip in Zbil Franc, infanteristi Kokot Jurij, Jevšenak Ernest, Konečnik Ivan, Kreze Martin, Rožar Peter, Sedminek Ivan, Uduč Franc in Baukman Sebastian, vseh 27 pri 87. pp.; četovodja Bele Ivan, Kralj Josip, Saksida Franc, desetnika Figel Anton in Kvasna Alojzij, stot. trobentač Schilanz Franc in infanterist Koren Franc, vseh sedem pri 97. pp.; rač. podčastnik Kuharič Aleksander, patroljni vodja Jakolič Franc in lovec Laznik Anton, vsi trije pri 7. lov. bat.; podlovci Decarli Rudolf, Ferjančič Andrej, Kodrič Ivan in Vrtnjak Ludvik, patr. vodje Legisa Anton, Mauerhofer Peter, Žibert Alojzij in Žibret Anton, lovci Češnovar Anton, Jerčan Aleksander, Jevček Peter, Klinc Ivan, Markočič Konstantin, Mihalič Anton, Milčetič Ivan, Šemerl Franc, Strnad Franc in Vidrih Ivan, stot. trobentač Žitek Andrej in častniški sluga Skaržec Pavel, vseh dvajset pri 20. lov. bat.; nadognjičar 7. p. top. polka Wranz Matija. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: infanteristi Baučič Josip, Lorenzon Alojzij in Renčelji Karel, vsi trije pri 97. pešpolku.

— **Vojaške zadeve.** Dopust s čakalnino za tri mesece je dobil poročnik 27. pp. Franc Gogala.

Dnevne novice.

— **Promet zasebnih avtomobilov.** Uradno se nam poroča: Promet zasebnih avtomobilov v ozemlju med zahodno mejo Trsta in Primorja do črte Bohinjska Bistrica, Hotavlje—Trata, Dolnji Logatec—Postojna, št. Peter, Il. Bistrica se ima do nadaljnjih ukrepov ustaviti. Zasebne avtomobile, ki bodo po tem ozemlju vozili, bodo vojaške straže ustavile. Turistovski promet in fotografiranje je v tem ozemlju prepovedano.

— **Draginjske podpore učiteljstva.** — Uvažujoč sedanje izredno težavne življenjske razmere fiksno nastavljenih je deželni odbor v svoji sobotni seji na predlog deželnega glavarja soglasno sklenil, razdeliti med učiteljsko osebo (ljudsko in meščansko učiteljstvo) enkratne draginjske podpore. Te podpore postanejo deželni vsi dejanski svoj poklic v šoli izvršujoči učitelji (učiteljice) in pa družine v vojni službi se nahajajočih oženjenih učiteljev. Sicer je pa podpora splošna in odpade razlika med oženjenimi in samskimi. Enkratna podpora znaša: za definitivno učiteljstvo po 80 K, za provizorno po 60 K za osebo. Poleg tega sprejme vsaka učiteljska družina za vsakega nepreskrbljenega otroka do starosti 18 let še po 15 K priboljška. Ta priboljšek se bo izplačal temeljem uradnih izkazov, ki jih dopoljuje župni uradi neposredno deželnemu knjigovodstvu. Na ta način sprejme družina z mnogimi otroci bistveno večjo podporo. V posledici tega sklepa deželnega odbora je deželni glavar izdal ukaz, da se ima z izplačevanjem takoj pričeti.

— **Imenovanja v šolski službi.** Okrajnošolski nadzornik g. Anton Majer v Ljubljani je vpoklican v službovanje k deželnemu šolskemu svetu. — Na njegovo mesto pride v Ljubljano nadučitelj in začasni okrajnošolski nadzornik v Novem mestu g. Lavtizar. V Novo mesto pa pride kot začasni okrajnošolski nadzornik nadučitelj g. Janko Grad iz Most pri Ljubljani.

— **Vas pogorela.** Pogorela je v soboto popoldne, kakor se nam poroča, domala cela vas Knap pri Bukovščici v selski župniji na Gorenjskem. Ostale so nepoškodovane samo tri hiše.

— **Konkurzni izpit 5. in 6. maja 1915** so delali naslednji gospodje ljubljanske škofije: Iz druge polovice: Ahačič Matej, duhovnik v začasnem pokoju; Borštner Janez, župni upravitelj v št. Lenartu nad Škofjo Loko; Hočevar Franc, kurat na Ustju; Podbevšek Jernej, kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani; Porenta Anton, kaplan na Trebelnem; Rakovec Engelbert, kaplan v Ribnici; Zorko Franc, kaplan v Vodicah. Iz prve polovice: Breitenberger Ignacij, kaplan v Spodnji Idriji; Gole Anton, kaplan v Idriji; Klopčič Josip, kaplan v Kamniku; Leben Josip, kaplan na Vrhniki; Perčič Mihael, kaplan v Križah pri Trzinu; Primar Ivan, kaplan na Vrhniki; Rodič Friderik, ekspozit v Matenji vasi; Smolnikar Luka, ekspozit v Šempetru na Notr.; Supin Karol, župni upravitelj v Spodnji Idriji; Šesek Ivan, župni upravitelj v Nemški Loki.

— **Odlikovan slovenski vojni kurat.** Č. g. Ernest Terstenjak c. in kr. vojni kurat in profesor je bil radi svojega hrabrega in požrtvovalnega vedenja pred sovražnikom odlikovan z vojaško-duhovnim zaslužnim križcem na belo-rdečem traku. Č. g. Terstenjak je nastavljen kot aktiven profesor na c. in kr. kadetni šoli v Inostu in je takoj po izbruhu vojne odšel na bojišče, kjer se nahaja že celih 9 mesecev neprenehoma.

— **Sv. Višarje.** Iz Žabnic na Koroškem se poroča: Sv. Višarje se bodo letos izjemno odprle šole v nedeljo po prazniku sv. Rešnjega Telesa, t. j. 6. junija in sicer tako, da bo v vojnem času redno samo ob nedeljah in praznikih ena sv. maša. Med tednom ne bo romarske cerkve odprta. Č. gg. dušni pastirji se vljudno prosijo, vernike-romarje na to izpremembo opozoriti. V izrednih slučajih naj se blagovoli o pravem času naznaniti župnemu uradu: Žabnice, Koroško.

— **Uradno štetje živine.** V občini Begunje, Gorenjsko, so našli meseca aprila pri uradnem štetju živine: 120 telet, 16 juncev, 91 telic, 235 krav, 82 volov, 324 malih prašičev, 250 jesenskih prašičev, skupaj torej 1118 glav domačih živali. Ne bo še lakote, če Bog da!

— **Tri sinove, vnuka in štiri zete** ima pri vojakih g. Mihael Lampret, posestnik na Muljavi pri Krki. Najstarejši sin Jožef je črnovojnik, pa ima tudi že sina Janeza pri vojakih. Drugi sin Anton, korporal 27. pešpolka, je bil ranjen pri Grodeku. Alojzij pa je še aktiven vojak pri konjenici. Zet Franc Stojan je bil prvič ranjen, drugi pa ujet. Zet Franc Jancigar je bil tudi že ranjen in zeta Ignacij Bregar in Jožef Kutnar sta cel čas na bojišču. Razen teh sta bila vojaka tudi sinova France in Mihael in zet Jožef Godec, ki so pa pred vojsko pomrli.

— **Slab tolažnik.** Kaj pa pomaga, če se s pijačo za par ur omamiš? Čez par ur se alkohol in z njim omotica izkadi, in potem si ravno tam, kjer si bil prej! Ne sreča ne izgine, ampak z novo silo na srce udari. Skrbi in bridkosti se v vinu ali žganju ne dajo vtropiti, ampak priplavajo vedno na vrh. — Zato nikar toliko ne šarite s to pijačo zdaj v času vojske, kakor da bi se s pijačo vse doli poplaknilo, kar je vojska grenkega prinesla! S tem si boste malo pomagali. Drugač pa od pijače ne boste imeli kakor malo več greha, pa malo manj denarja; ali pa še precej manj denarja in precej več greha. Ne iščite torej tolažbe v pijači, ki nobene tolažbe ne dá, ampak v molitvi, v vdanosti v voljo božjo in v upanju na večno plačilo. Blagor žalostnim, ki svojo žalost krščansko prenašajo, ker potolaženi bodo!

— **Slovenski častnik odlikovan od nemškega cesarja z železnim križem.** Polkovnik g. Friderik Širca, brat žalskega župana g. Josipa Širca, je odlikovan od nemškega cesarja z železnim križem. G. Širca je v slovenskih glasbenih krogih po imenu Risto Savin na glasu kot izborni skladatelj.

— **Odlikovanje.** Paznik mariborske kaznilnice Benedikt Šerbela pri mariborski okrožni sodnici se je udeležil vojske na severnem bojišču kot četovodja 47. pešpolka. Bil je ranjen. Te dni je dobil Šerbela srebrno kolajno I. razreda.

— **Odlikovanje v Radgoni.** General pehote pl. Chavanne je 2. t. m. pripel na glavnem trgu v Radgoni signum laudis rezervnemu poročniku Antonu Triller, veliko srebrno hrabrostno svetinjo štabnemu naredniku Karlu Roszengger, malo srebrno hrabrostno svetinjo narednikoma Martinu Fekonya in Henriku Kreft.

Cene živil v Trstu. Po posredovanju aprovizacijskega odbora so začeli včeraj na mnogih krajih mesta prodajati krompir po 20 vin. kilogram. Ta ukrep aprovizacijske komisije je nasploh ugodno vplival na znižanje cene krompirja, ki se je prošlega meseca prodajal po 32 do 36 vin. kilogram. V Trstu bodo zaloge starega krompirja zadostovale do konca maja, ko dobimo prvi novi krompir iz Istre; mesec pozneje pride na trg zgodnji krompir z Goriskega. Letos uvoza iz Italije, Grške in z Malte, odkoder smo doslej najprej dobivali novi krompir, ne bo. Kar se mesta tiče, edina jagnjetina ni predraža, to pa vsled tega, ker se je malo kupuje. Enake je s sirom, ki je tudi obdržal primerne cene. Mleko je po 40 vinarjev liter; lanskega julija je bilo po 22 do 28 vin. Jajca stanejo po 14 do 16 vinarjev eno. Bali smo se višjih cen. Namesto kruha se rabi mnogo polente, ki je izdatna, okusna hrana; zlasti jo uživajo z ribami, radičem (cikorijo) ali paradižniki — na benečanski način. Mestni svet je načeloma sklenil, pritrčiti združiti vse peke kruha v oskrbi aprovizacijskega odbora.

— **Velik škandal v ogrski bolnišnici.** V nyregyhaški epidemijski bolnišnici, pet tisoč je tam bolnikov, so odkrili velike nerednosti. Neki nastavljenec, Ernest Fuzika, ki je izstavljaj mrtvaške liste, je kradel denar in vrednostne stvari in ni niti vinarja umrlih izročil upravi. Fuzika so zaprli. Zaprli so tudi višjega strojnika Hetesya, ki je pokradel veliko perila, ki ga je skrival pri nekem Pavlu Sido, ki se je obesil. Tudi pri strežnici Kaczari so našli veliko ukradenega perila. V umazarijo je zapletenih približno 30 oseb.

— **Bosensko hercegovskega dežel. načelnika namestnik** dr. Unkelhäuser se je mudil, kakor poroča c. kr. korespondenčni urad, začetkom tega tedna v Mostarju in v Hercegovini. V Mostarju je sprejel dr. Unkelhäuserja trdnjavski poveljnik vojni maršal poročnik Maudry in okrožni načelnik Petruski Petrovič z načelniki civilnih in vojaških oblasti.

— **Mlad tat.** Na Šenturški gori je ukradel 1. majnika 12letni šolski učenec in pastir pri Gašpirju 233 K 56 vin., in sicer: 1 stotak, 6 bankovcev po 20 K, 1 bankovec za 10 in 1 bankovec za 2 K ter drobiža za 1 K 56 vin. Nato je pobegnil neznan kam. Orožništvo pridno zasleduje mladega tatiča. Služil je kot pastir komaj 14 dni, pa se je hiše že tako privadil, da je pri belem dnevu odprl zaklenjeno skrinjo ter vzel iz nje dve denarnici z zgoraj omenjeno vsoto. Mladi dolgoprstnež je doma iz Naklega.

— **Svinjski sejmi v Mariboru.** Mariborski magistrat saznanja, da so svinjski sejmi, ki so bili dosedaj sistirani, zopet odprti. Prvi sejm se vrši v soboto, dne 8. maja; odlej pa vsako soboto.

— **Sv. Lenart v Slov. goricah.** Načelnstvo Posojilnice se je pri odborovi seji dne 30. aprila konstituiralo sledeče: Načelnik g. Josip Janžekovič, župnik; podnačelnik g. Matija Šuman, župan v Radehovi. Odborniki pa so sledeči: Ivan Pajtlar, župnik pri Sv. Rupertu, Jurij Repa, posestnik v Spod. Porčiču, Janez Rop, župan in po-

sestnik v Lormanju, Ivan Roškar, drž. in dež. poslanec, posestnik na Malni, Matija Korošec, posestnik v Spod. Porčiču, Jan. Schönwetter, posestnik v Zamarkovi in Franc Wella, posestnik v Žicah. V nadzorstvo sta bila izvoljena gg. dr. Fr. Tiplič, okr. zdravnik in Fr. Krajnc, posestnik pri Sv. Jurju v Slov. goricah.

— **Mariborski vlomilci obsojeni.** Te dni je stala pred izjemnim sodiščem v Mariboru večja družba vlomilcev in skrivalcev ukradenega blaga, ki ima na vesti mnogo vlovov in tatvin v Mariboru in okolici ter drugih bližnjih in daljnih krajih. Obsojeni so bili 20letni Alojzij Fras na 5 let, 27letni Jožef Fras na 15 mesecev in 26letni Rudolf Hinkler na 5 let težke, poostrene ječe; potem Ivan Fras na 14 dni strogega zapora, Marija Florjančič na 15 mesecev ječe, Jožef Kodrič na 100 K globe ali 10 dni zapora, Ana Lovrenčič na 5 mesecev težke ječe, 13letna Justina Florjančič se pripre za dobo šestih tednov. Marija Polenšak in Cecilija Fras sta bili oproščeni. Postopanje proti Jožefu Florjančič, ki je sedaj pri vojaki v Pulju, se je izločilo.

— **Za mrtvega je bil proglašen** Janez Kern vojak domobranskega polka, doma iz vasi Klanc, pošta Komenda pri Kamniku. Sedaj je pisal svoji ženi Mariji Kern, da se nahaja v ruskem ujetništvu.

— **Mčne karte v Budimpešti.** Z dnem 16. t. m. se vpeljejo v Budimpešti nakaznice za moko, in sicer pride na vsako osebo na teden 20 dkg moke za kuhanje. Poraba kruha doslej še ni omejena.

— **Letošnji dopusti za sodnike.** Avstrijska justična uprava je odredila, da se bodo letos sodniškim uradnikom dovoljevali dopusti le izjemoma in v zmanjšani meri, to je komaj za polovico navadne odpustne dobe. To pa zato, ker je vsled vojne velik del sodniških uradnikov poklican pod orožje ter je treba mnogo sodnikov suprirati, da sodna služba ne trpi škode. Tudi tisti sodniki, ki dobe kratek dopust, morajo ostati v bližini službenega kraja, tako da v slučaju potrebe lahko nastopijo službo tekom 48 ur.

ANGLEŽI IZGUBILI DO ZDAJ DESET PODMORSKIH ČOLNOV.

Berlin, 10. maja. Wolffov urad poroča, da sta izgubljena tudi angleška podmorska čolna »B L« in »E 2«. Angleži so izgubili do zdaj 10 podmorskih čolnov. Koncem lanskega leta se je razbila tudi francoska oklopna križarka »Montcalm«.

Ljubljanske novice.

Ij Zaprisega prostovoljnih strelcev se je včeraj dopoldne po sv. maši v nunski cerkvi izvršila na Kongresnem trgu ob navzočnosti zastopnikov oblasti in velike množice občinstva. Svirala je vojaška godba 17. pešpolka.

Ij Prodaja domačega krompirja po mestnem magistratu. Jutri v torek dne 11. maja se bo od 7. do 12. ure prodajal domač krompir 1 kg po 13 vin. Oddajal se pa ne bo kakor dosedaj na mestnem magistratu, marveč na Dunajski cesti št. 36 iz Knezovega skladišča pri Mühleisnu. V sredo se bo prodaja cel dan nadaljevala.

Ij V »Kinu Central« v deželnem gledališču se odslej vrše predstave ob delavnih ob 4. in 1/2 6. popoldne, 7. in 1/2 9. uri zvečer; ob nedeljah in praznikih ob 1/2 11. dopoldne, 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri zvečer.

Ij Šla je k Bogu. Včeraj, v nedeljo, popoldne je umrla v deželni bolnici vsem našim pristašem dobro znana učiteljica Marija Vider. Službovala je na zadnje v Preski in potem v Sp. Šiški. Od izbruhov vojne skoraj do svoje smrti je stregla ranjenim vojakom v garnizijski bolnici, kjer jo je dohitela bolezen in tri dni potem smrt. Zupustila je zanimivo oporoko, ki se glasi: »Ker grem v bolnico v operacijo in ne vem, če bom ostala še pri življenju, tem potom izročam vse moje imetje svojim starišem. Ti lahko store svojevoljno z vsem, ali sami pridržite, ali porazdelite, ali kakor hočete. Želim, da se ne kupi noben venec. Denar, ki bi se imel porabiti za vence, naj se raje daruje za sv. maše v tem večjem številu za mojo dušo. — Za nepotrebno izdan vinar ni na svetu nobenega dobička, za dušo v vicah je pa neizrekljive vrednosti, če bi se dotični vinar raje daroval za večni mir njeni duši. — Naj se me ne hvali po časopisih. Kar sem storila, je bila dolžnost kot krščanski učiteljici. Sem pa storila še veliko premalo, za kar bom dajala težak odgovor pri Bogu. Bog bodi milostljiv moji duši!« — Da bi učiteljice res živele v blagor ljudstvu in gojile otroke v pravem krščanskem duhu. Gorje onim, ki jim je vse to postranska stvar. — Spominjajte se me v molitvi! Svoje šolske otroke prosim, naj darujejo sv. obhajilo za mojo ubogo dušo. Marija Vider, učiteljica. — Z ozirom na izraženo

željo v oporoki opustimo vsako daljšo besedo: kdor jo je poznal, ve, da bi bila tudi vsaka beseda odveč. Pogreb vzorne učiteljice, vzgojiteljice bo v torek dne 11. t. m. ob 5. uri popoldne iz deželne bolnice.

Ij Srebrno poroko obhaja jutri v torek, dne 11. t. m. v ožjem krogu svoje rodbine brivski mojster in hišni posestnik gospod Aleksander Gjud s svojo soprogo Terzijo. Uglednemu someščanu naše iskrene čestitke.

Ij Smrt v tujini. Franc Kumar, nadpodkovski mojster, ki je bil po celi Ljubljani in okolici poznan, je na legarju umrl v Bartfeldu. Bil je od začetka vojne na galiskem bojnem polju, odlikovan s srebrnim križcem na traku hrabrostne svetinje. Sv. maša za rankega je v petek ob 7. uri v trnovski cerkvi. Naj v miru počiva!

Ij Posebne izkaznice za mestno vojno prodajalno. Za mestno vojno prodajalno se je nanovo priglasilo toliko strank in ljudi, da je zelo otežkočeno razrešiti priklage. Izkaznice se bodo radi tega mogle oddajati šele pozneje — morda drugi teden. Dan izdaje izkaznic se bo objavil še pravočasno v časopisih in po lepakih.

Ultimatum Japonske Kitajski.

KITAJSKA SPREJELA JAPONSKI ULTIMAT.

London, 10. maja. (Kor. ur.) Reuter poroča: Japonsko poslanstvo je dobilo uradno brzojavko iz Tokia, da je Kitajska sprejela zadnjo noto Japonske.

JAPONSKO BRODOVJE NA POTU.

London, 9. maja. Reuter poroča iz Tokia: Oklopna križarica »Ikoma« je pod poveljstvom admirala Kamaya odplula iz Kure. Oklopna križarica »Kurama« in križarica »Chikuma« kakor tudi 14 torpednih rušilcev je tudi dobilo povelje, da odplujejo v različne smeri.

Turčija v vojski.

TURŠKA URADNO POROČILA.

Carigrad, 7. maja. (Kor. ur. Zakasnjeno došlo.) »Agence Telegraphique« poroča: Glavni stan obvešča: Na Dardanelah je poizkušal sovražnik zato, da more v svojih uradnih poročilih poročati o uspehih, pod obrambo svojih bojnih ladij napadati Ari Burnu in Seadil Bahr, a je bil vselej s težkimi izgubami zagnan v svoje postojanke ob obrežju. Predvčerajšnjim ponoči je vdrl del desnega krila naših sil v sovražne utrdbe, zaplenil je veliko utrdbenega materijala, živila in več izkrcevalnih stopnjic. Dognali smo, da uporablja sovražnik dum-dum-krogle in da s topovi zelo rad strelja na kraje, kjer se zbirajo naši ranjenci.

Na kavkaški bojni črti je splošno položaj neizpremenjen. Sovražnikovi napadi v smeri na Oltry so bili z velikimi izgubami za sovražnika odbiti. Položaj je torej za nas ugodno razvija. — V okolici Dilmana (Asserbeidschan) so naši oddelki 29. aprila, 1. majnika in bodoče dni presenetljivo napadali Ruse in jim zadali znatne izgube. Naši oddelki izvajajo tudi nadaljnje svoje naloge uspešno. — Na ostalih bojiščih se ni nič važnega zgodilo.

Carigrad, 9. maja. (Kor. ur.) »Agence Telegraphique Milli« poroča iz turškega glavnega stana: Sovražno brodovje ni poizkušalo nadaljnjega napada proti morski ožini. Sovražnik, ki se nahaja na obrežju Sidil Bahra, je poizkušal tudi včeraj z velikimi ojačenji obnavljati dozda brez uspešne napade. Bitka se je bila do ponoči. Sovražnik je bil zopet vržen nazaj v izkrcevalno ozemlje s težkimi izgubami. Na ostalih bojiščih se ni nič važnega zgodilo.

100.000 RUSOV ZA BOSPOR.

Sofija, 9. maja. Poročila iz Odeze pravijo, da se bodo prav kmalu na Bosporu izkrcale ruske čete. Te čete bodo šteje 6 divizij s 100.000 možmi, ki so že na ladjah v pristaniščih v Odesi in Sebastopolju.

SAMOUMOR RUSKEGA ADMIRALA.

Krakov. »Nowa Reforma« povzema po »Rječi«, da se je zastrupil ruski admiral in član mornariškega stana grof Apraksin. Ostale podrobnosti je »Rječi« zaplenil ruski cenzor.

NOVO VELIKO BRODOVJE ZA DARDANELE.

Atene, 9. maja. V Palaochoro, provinca Selino (Kreta), je včeraj došlo 18 velikih bojnih ladij s štirimi torpedovkami in dvema podmorskima čolnoma. Po izjavi moštva so ladje namenjene za Dardanele.

TURŠKA ARMADA NA GALIPLIJU.

Berlin, 9. maja. »Times« poroča iz Sofije, da cenijo turško armado, ki je zbrana pri Dardanelah, da nastopi proti zaveznikom, na 50.000 do 100.000 mož.

Razna poročila.

GIOLITTI ODPOTOVAL V RIM.

Turin, 8. maja. Giolitti je odpotoval v Rim.

ANGLIJA NABIRA STAVKOKAZE V AMERIKI.

Več velikih družb v Angliji je pri posredovalnici služb v New Yorku (New-Yerseyu) nujno naročilo 400 izučeni delavcev, ki naj nadomestijo na bojno črto odšle delavce. Zelo si je ameriških in angleških podanikov. Angleške tvornice ponujajo ljudem prosto vožnjo in jamčijo 6mesečno delo. Odpotovalo je že 200 mož. Neka največjih angleških tvornic v Liverpoolu je prosila, naj pošljejo še 1000 delavcev. Iz Amerike po angleških tveganjih najeti delavci bodo delali kot stavkokazi, če tvorničarjem ne preprečijo računov strokovna društva.

VOLITVE NA DANSKEM.

Kodanj, 7. maja. Skoro v vseh okrajih so bili izvoljeni dosedanja poslanci brez protikandidatov in brez glasovanja.

Brez posebnega obvestila.

Globoke žalosti potrti javljamo, da je naša iskreno ljubljena hči, oziroma sestra, nečakinja in sestrična, gospodična

Marija Vider

učiteljica v Spodnji Šiški

v nedeljo, dne 9. maja t. l. ob 12. uri popoldne po kratki mučni bolezni, prevlečena s svetotajstvi za umirajočo mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v torek, dne 11. t. m. ob 5. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.

Svete maše za dušo rajnice se bodo darovale v raznih cerkvah v Ljubljani.

Ljubljana, dne 10. maja 1915.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja ob priliki bridke izgube našega ljubljene soproga in očeta, gospoda

Janko Pianeckija

učitelja

izrekamo tem potom vsem našo iskreno zahvalo. Prisrčno se zahvaljujemo za mnogoštevilno častno spremstvo preljubelega pokojnika na njega zadnji poti osobito preč. g. duh. svetniku A. Šinkovcu ter preč. duhovščini, blag. gosp. zdravniku dr. K. Zakrajščeku, gospodu c. kr. okr. šolskemu nadzorniku K. Simonu za ganljiv nagrobni govor, preč. gg. dekanu starološkemu M. Mraku in župniku sorskemu Fr. Finžgarju, blag. gosp. okr. sodniku O. Devu, častitemu uradništvu in mešanom, vsem p. n. dekliskim uršulinskim šolam in njih spiritualu preč. gosp. K. Čerinu ter katehetu preč. gosp. T. Klinarju za častno udeležbo pri pogrebu, gosp. šolskemu voditelju F. Kramerju in deški ljudski šoli, vsem p. n. tovarišem učiteljem in gg. učiteljicam, gg. pevcem, slavnemu gasilnemu društvu, kakor tudi darovalcem prelepih vencev. Bog plačaj!

Škofja Loka, 6. maja 1915.

1029

Žalujoči ostali.

VABILO

na

občni zbor

Okrajne posojilnice v Ljutomeru

ki se boče vršil

v četrtek, dne 27. maja t. l. ob 8. uri zjutraj v Fran-Jožefovi šoli v Ljutomeru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnštva in prečitavanje revizijskega zapisnika.
2. Poročilo nadzorništva o računu za leto 1914. in odobrenje istega.
3. Izločitev udov.
4. Sklepanje o brezobrestnem posojilu Marjanišču v Veržeju.
5. Slučajni predlogi.

Ako bi ta na 8. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši ob 9. uri istega dne z istim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni zbor, kateri boče v smislu § 38. pravil sklepaj veljavno tudi ne oziiraje se na število navzočih združnikov.

V Ljutomeru, dne 1. maja 1915.

Ludvik Babnik,
načelnik.

Ali ste že kupili srečke
„Slovenske Straže“?
Kupite takoj! Srečka samo 1 št.

Elegantna stanovanja

obstoječa iz 5, 4 in 3 sob, kopalnice in z vsemi drugimi pritliklinami z električno razsvetljavo, ono iz 5 sob tudi s plinovo kuhinjo, na solnični legi z lepim razgledom, se dajo takoj ali za pozneje v najem. Cene primerne.

Pritlično stanovanje

2 sobi, kuhinja in z drugimi pritliklinami se da takoj ali pozneje v najem. To stanovanje se uporabi lahko tudi za skladišče. 939
Naslov se izve v upravnistvu tega lista.

Št. 10765.

Razglas.

Na ustanovnem zavodu za gluho-neme v Ljubljani se bodo, ako razmere to dopustijo, s pričetkom šolskega leta 1915/16 nanovo sprejemali gluho-nemi šoloobvezni otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.

Pogoji za priupust k pouku, oziroma za sprejem v zavod, so:

1.) Gluhonemost ali takšna stopinja naglušnosti, da se dotičnik s poslušom ne more naučiti glasovnega jezika;

2.) izpolnjeno 7. in ne še preko-račeno 12. leto življenja in

3.) primerna telesna zmožnost in sposobnost za izobraževanje.

Od sprejetja so brezpogojno izključeni bebasti, slaboumni in božjastni otroci kakor tudi otroci, ki imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe. Ravnotako se ne morejo sprejeti otroci, katerih govorila niso zmožna priučiti se glasovnega jezika, ki so v veliki meri kratkovidni ali daljnovidni in ki močijo posteljo.

Sposobnost za izobraževanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v zavodu; dan in ura te preizkušnje se razglasita ob svojem času.

Gojenci morejo v dobi svojega izobraževanja v zavodu dobiti stanovanje in hrano, proti plačilu letnega zneska 300 K.

Ako se uboštvo dokaže, se preskrbovalni stroški lahko znižajo ali popolnoma spregledajo.

Znotranji gojenci dobe vso preskrbo v zavodu; vendar jih morajo tisti, ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti s predpisano vrhno obleko in s potrebnim perilom. Znotranji gojenci morajo, in sicer tudi kadar se stroški znižajo ali spregledajo, — v zavod sledeča oblačila v dobrem stanu in zaznamovana s seboj prinesiti, in sicer dečki: 2 zgornji obleki, klobuk in zimsko suknjo, dvoje črevljev, 6 srajc, 6 spodnjih hlač, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik; deklice: 2 zgornji obleki, klobuk ali ruto in zimsko jopico, dvoje črevljev, 6 srajc, 6 spodnjih kril, 6 hlač, 3 napsne jopice, 3 predpasnike, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik.

Prošnje za priupust k pouku, oziroma za sprejem znotranjih gojencev v zavod, je

do 20. junija l. 1915.

vlagati pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluho-neme v Ljubljani.

Prošnje je opremiti z nastopnimi listinami:

- a) z rojstnim listom,
- b) z izpričevalom o cepljenih kozah,
- c) z zdravniškim izpričevalom o gluho-nemosti z napovedjo, kako je ista nastala in o telesni zmožnosti,
- d) z domovinskim listom,
- e) s šolskim naznanili, če jih ima dotičnik.

Kadar se prosi, da bi se dotičnik sprejel za znotranjega gojenca, je priložiti vrhutega zavezo pismo, da bo plačeval po 300 K preskrbovalnih stroškov na leto, ali pa v zakoniti obliki napravljeno ubožno spričevalo.

Pristavlja se še, da se prošnje, ki bi dospele po 20. juniju t. l. in ki bi se ne vložile predpisanim potom, to je pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluho-neme, ali ki bi bile pomanjkljivo opremljene, ne bodo uvaževale.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 6. maja 1915.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

ANTI-KVARJAT KATOLIŠKE BUKVARNE V LJUBLJANI
ima na razpolago po skrajno nizkih cenah:

Dursch, Ästhetik der christlichen bildenden Kunst des Mittelalters in Deutschland. Tübingen 1856. 2. natis. Vez. 1 K.

Eberhard, Fasten-Vorträge. Trier 1877. Vez. 1 K 80 v.

Gangauf, Des heiligen Augustinus speculative Lehre von Gott dem Dreieinigen. Augsburg 1865. Vez. 1 K 60 vinarjev.

Schneider, Eusebia oder die Weihe des Gebetes. Triest 1856. Vez. 1 K.

Alphons Maria von Liguori, Handbuch für Priester nebst Anhang: Anleitung zur Vollkommenheit für Weipriester. Wien 1855. 5. natis. Vez. 1 K 20 v.

Binder-Scheichler, Praktisches Handbuch des kath. Eherechtes. Für Seelsorger im Kaiserthum Österreich. Freiburg 1887. Vez. 1 K.

Zollner, Die Lauretanische Litanei. Betrachtungen über sämtliche Anrufungen dieser Litanei nebst Beispielen und Nutzenwendungen. Regensburg 1906. Vez. 1 K 60 v.

Lechner, Beispiele christlicher Vollkommenheit und heroischer Tugend aus dem Leben der Heiligen. Regensburg 1873. Vez. 1 K 80 v.

Lierheimer, Gnade und Sakramente. Kanzelvorträge. Regensburg 1887. Broš. 1 K 50 v.

Lücken, Die Tradition des Menschengeschlechtes oder die Uroffenbarung Gottes unter den Heiden. Münster 1856. Vez. 1 K.

Felix, Der Fortschritt durch das Christenthum. Kanzelvorträge. 1.—3. Jettik. Wien 1858. 3. zv. Broš. 2 K.

Brück, Lehrbuch der Kirchengeschichte. Mainz 1877. 2. natis. Vez. 1 K 40 v.

Chaignon, Der Priester am Altar oder die würdige Darbringung des heiligen Messopfers. Mainz 1854. 2. natis. Vez. 80 v.

20 brejih koz 20

proda takoj »Vnovčevalnica za živino«
v Ljubljani, Dunajska cesta 29. 991

Ovčjo volno

kupi po najvišji ceni

V. ČRNILEC, Naklo pri Kranju, Gor.

Sprejme se

trgovski vajenec

iz dobre hiše, s potrebno šolsko izobrazbo, zdrav in močan, v večjo trgovino na deželi. Vstop takoj. Ponudbe na upravnistvo tega lista pod S. F. 200.

Stranka brez otrok 15če

1027

stanovanje

s štirim sobami in če mogoče z vrtom v pritličju eventualno I. nadstropju ali celo hišico v najem. — Ponudbe na upravnistvo tega lista pod »Stanovanje šteč. 1027«.

Pogreša se

od 28. avgusta

ALOJZIJ ELTRIN

c. kr. domobr. polk št. 26, stotnja 5. Vojna pošta št. 48. — Če kdo kaj ve o njem, naj sporoči proti odškodnini na naslov: Alojzija Striša, Gradec, p. Litija. 1030

Dva fotografska pomočnika

se iščeta za takojšnji ali poznejši nastop, za Ljubljano. — Naslov pove uprava lista pod št. 1028 (ako priložena znamka za odgovor).

Ovčjo volno

vsake vrste, oprano in neoprano,

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini.

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

I. Grobelnik, Ljubljana,
Mesni trg št. 22.

Kupim dobro ohranjeno močno

KOLO

Ponudbe na »Slovenca« pod »KOLO«
šteč. 301./1020.

Sprejme se takoj

1025

kleparski vajenec

pri Primožu Justin, Vič 74.

Dobra prodajalka

zmožna tudi nekoliko knjigovodstva in

učenec

se sprejmeta v trgovino z mešanim blagom Al. Hotko v Žužemberku. 1024

Edina izdelovalnica

mojih patentovanih

spominskih prstanov.

Zahtevajte cenik istih!

67

Bogata zaloga

birmanskih daril

po priznani nizkih cenah.

Blago samo iz prvovrstnih tovarov.

LUD. ČERNE

juvelir, Ljubljana, Wolfova ul. 3.

Hlapec k živini

Zanesljiv, starejši, trezen mož se išče za oskrbo živine. Biti mora samec in vojašine prost in mora takoj vstopiti. Plača po dogovoru. Pisanici izključeni. Vprašanja pod: A. S. 1022 — na upravo »Slovenca«.

V hiši na Kongresnem trgu šteč. 3 se v II. in III. nadstropju odda s 1. avgustom poceni

lepo stanovanje

obstoječe iz treh sob, kuhinje itd. Več se izve pri hišnici istotam. 1014

zdravniško priporočeno kritvorenč
vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 4-80. Edina zaloga

Br. Novakovič

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

2631

Prijazno stanovanje

obstoječe iz dveh sob, predsobe, kuhinje, jedilne shrambe, se odda z avgustovim terminom v hiši na Emonski cesti št. 4—6 v I. nadstropju. Pojasnila daje hišnica istotam. 1013

Ivana Schiller
Kongresni trg št. 6

Naznanjam cenj. damam tu in na deželi preselitev modnega salona na Kongresni trg šteč. 6, ter se tem potom najvdaneje priporočam za nadaljno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

IVANA SCHILLER.